

75 éves az

LXXVII. évf. 11.
(3786.)
2021. március 14.
Ára 220 Ft

ujember.hu
ujember@ujember.hu

MAGYARORSZÁG KATOLIKUS HETILAPJA

A katonák mellett állunk, számíthatnak ránk

Beszélgetés Berta Tibor kinevezett tábori püspökkel

Bíró László katonai ordináriusi címéről való lemondását elfogadva Ferenc pápa 2021. február 18-án Berta Tibort, a Katonai Ordinariátus általános helynökét nevezte ki a szervezet püspökévé. Az új ordináriussal ezután beszélgettünk az ordinariátus kialakulásáról, a küldetésről, a püspökszentelésre való készületről, a katona hitvásáról.

– Mi határozza meg a Katonai Ordinariátus működését, és hogyan alakult ki a katonai lelkipásztori szolgálat?

– Amióta a katonaság létezik, azóta van valamilyen formában katonai lelkészet is. A legmarkánsabb változás akkor történt, amikor létrejöttek a reguláris hadseregek. Ebben az időszakban kezdték fontosnak tartani, hogy a katonák mellett ne csak a háborúban legyen pap, hanem békéidőben is, a kaszárnyákban.

(Folytatás a 9. oldalon)

Fotó: Merényi Zita

A házasság patrónusaként tekinthetünk rá
Imafüzet Zita királyné boldoggá avatásáért
8. oldal

Mit jelent apának lenni a Biblia szerint?
3. rész: Ábrahám
11. oldal

Mindig oda áll, ahol szükség van rá
Beszélgetés Sillye Jenővel az apaképről
12. oldal

A püspöki konferencia tavaszi üléséről

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) március 2-án megtartotta tavaszi rendes ülését, amelyre a járványhelyzetre tekintettel ezúttal is videokonferencia keretében került sor.

A konferencia immár hagyományos módon az idei nagybőjben is tartósélelmiszer-gyűjtést szervez, Tartós szeretet címmel. A hívek tartósélelmiszer-felajánlásaikat elhelyezhetik a templomokban az erre kijelölt helyen március 7. és 14. között. Idén is lehetőség nyílik arra, hogy az adakozók az egyházmegyei karitászközpontokban és adománypontokon is leadhassák felajánlásaikat. Az idén alapításának

90. és újjászervezésének 30. évfordulóját ünnepelő Katolikus Karitássz munkatársai a szokásos módon juttatják majd el a családokhoz az adományokat.

Ferenc pápa az idei nagybőjti üzenetében így tanít bennünket: „A böjt, az ima és az alamizsna Jézus tanítása szerint (vö. Mt 6,1-18) megtérésünk feltételei és kifejezőszközei. A szegénység és az önmegtagadás útja (a böjt), a megsebzett emberre való odafigyelés és a róla való szeretetteljes gondoskodás (az alamizsna) és az Atyával folytatott gyermeki párbeszéd (az ima) lehetővé teszi az őszinte hit, az elő remény és a tevékeny szeretet megvalósulását.”

(Folytatás a 3. oldalon)

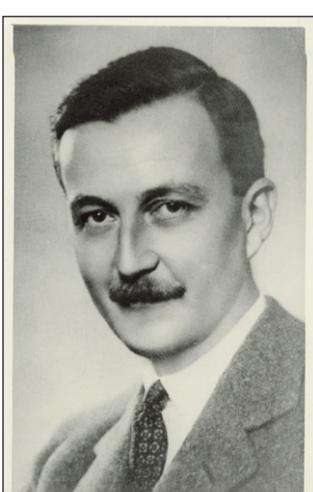
Végigment az elhivatottság útján Esterházy János mártír politikus születésének 120. évfordulójára

Az elmúlt fél évszázadot hogyan könyveli el a történelem?
Ki érti a szörnyű emberi színjátékot?
Ha „Isten meghalt”, az ember is halott.
De Isten él – várja Babilon bukását.
Csak nekünk nyúlnak hosszúra az évszázadok.

(Szabó Ferenc: A bukott bálvány, 2003)

Ferenc pápa szokta idézni azt a mondást, hogy nekünk nemcsak eldegnünk kell, hanem élnünk. Ez a százhúszer ével ezelőtt született felvidéki magyar mártír politikus, Esterházy János életére tökéletesen igaz. Trianon után sokkal könnyebb lett volna meghúzódnia nyitrajáki birtokán, eléldégní a periférián, még ha jelentős adót vetettek is ki rajuk, arisztokrata földbirtokosokra, vagy éppen áttelepülni a megcsónkított Magyarországra. De ő nem a könnyebb utat választotta.

Esterházy János 1901. március 14-én született Nyitrajálon, és a csehszlovákiai Mirovban, a politikai foglyok börtönében halt meg 1957. március 8-án. Ahogy börtönről börtönre dobálták életében, hasonló sors jutott a hamvainak is: tömegsírból tömegsírba hurcolták.

(Folytatás a 7. oldalon)

Ferenc pápa Budapestre látogat

Az alábbiakban a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) Sajtószolgálatának lapzártánkor érkezett közleményét adjuk közre.

Örömmel értesültünk róla, hogy a Szentatya bejelentette a döntést, miszerint az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus záró szentmiséjére Budapestre jön. Bízunk benne, hogy látogatása nagy bátoritást és lelkى megerősítést jelent mindenkinek és az Eucharisztikus Kongresszus majdani részvevői számára.

Budapest, 2021. március 8.
Dr. Erdő Péter bíboros, primás, esztergom-budapesti érsek
Dr. Veres András győri megyéspüspök, az MKPK elnöke

Fotó: Vatican News

Rajtunk múlik...

Gondolatok a Szentatya iraki útja után

Where no pope has gone before (Ahová nem ment még pápa) – parafrázeálhatnánk az egykor népszerű Star trek sci-fi-sorozatból szállóigévé lett mondatot. Ferenc pápa az első, aki Irakba, egy síita többségű országba látogatott. Irak a vallási, kulturális és etnikai sokszínűség földje, Ferenc pápa metaforája szerint: szőttes, amely tönkremegy, ha csak egyetlen szálat is kihúznak belőle. Ez a sokszínűség a történelem során eddig hol az együttélés, hol a konfliktus forrása volt.

(Folytatás a 2. oldalon)

ISSN 0133-1205

21011

9 770133 120548

(Folytatás az 1. oldalról)

A legtöbben erőszakkal akarták fenntartani a stabilitást. A személyben szunnita, de egy szekuláris rezsim élén álló Szaddám Huszein irtotta a kurdokat, elnyomta a súta többséget és tolerálta a keresztényeket, akik számára bizonyos karrierlehetőségek is nyitva álltak. (Emlékezzünk a káld katolikus Tarik Aziz külügyminiszterre.)

II. János Pál pápa a nagy szentével előkészítéseképpen már 1999-ben el akart zarándokolni Ábrahám szülőhelyére, a mezopotámiai Ur városába, de Szaddám Huszein nem engedte be az országra. Wojtylának nem voltak illúziói a diktátorral kapcsolatban, 2003-ban mégis ellenezte egyes nyugati (főként angolszász) hatalmak háborúját Irak ellen. Személyes tapasztalatából is tudta, hogy a háború minden rosszabb állapotban hagyja a világot, mint amilyenben találta. Aggódott az ott élő keresztenyek kisebbségekért is. Nem alaptalanul: az akkor még összesen másfél millió főt számláló kereszteny Egyházak a híveik kétharmadát elvesztették a háború nyomában járó üldözöttsé és kivándorlás révén. A Szentatya azt is előre látta, hogy a második öbölháború a kereszteny Nyugat és a muszlim Kelet közötti civilizációs összecsapás narratíváját erősítheti. És valóban, az események mint-ha Oszama bin Laden forgatókönyve szerint alakultak volna: az Iszlám Állam nevű terrrorszervezet rémuralma az ország kiterjedt részein – így például az egykori Ninive helyén álló Moszulban és környékén – a legeklatánsabb példa. Irak földje az emberi civilizáció bölcsőjéből kis hiján annak koporsójá lett.

Ferenc pápa II. János Pál és az iraki nép álmának beteljesítőjént látogatott Irakba, amint maga utalt rá indulása előtt. Megpróbáltak lebeszélni az utazásról: a biztonság még

mindig törékeny, a járvány Irakban is terjed. Ám a pápa maga is példát mutat arra, amit az Egyháztól, a keresztenyektől kér: a (vélt) biztonság falai mögé zárkózás helyett lépjünk ki. A béke hírnökeként érkezett, mint egy ősi prófécia beteljesítője: „Milyen szép a hegyeken annak a lába, aki jó hírt hoz; aki békét hirdet” (Iz 52,7). Az Al Jazeera kommentátora megjegyezte, hogy Barhám Szálehh iraki köztársasági elnök végre olyan államfőt fogadhatott, aki nem a háború és az olajkitermelés alakulásáról akart tárgyalni. A diplomáciai testület és a közélet képviselői előtt mondott beszédében a pápa arra szólított fel, hogy „hallgassanak a fegyverek, szürjenek meg a nép érdekeit figyelmen kívül hagyó részérdekek, kapjanak hangot a béke építői, a kicsinyek, a szegények, az egyszerű emberek, akik békében élnek, dolgoznak, imádkoznak szeretnének”. A protokolláris nyitóesemény után a pápa első útja Bagdadban a szír katolikus székesegyházba vezetett, amely 2010 decemberében egy negyvennyolc áldozatot követelő merénylet helyszíne volt. Azzal a hittel emlékezett „az új mártirokra”, hogy az ő vérük az Egyház magvetése. Moszulból, amely „a kalifátus” fővárosa volt annak 2017-es bukásáig, mintegy hatezer kereszteny útzejel. Az imádság ottani helyszínénél szolgáló „négy templom terén” álló szír katolikus, örmény ortodox, szír ortodox és káld templomot a terroristák elpusztították, hasonlóan azokhoz a mészetertekhez, amelyek a dzsihadistáknak ellenálló muszlimok kezén voltak. A vértanúk számát ezerkétszázra becsülük: köztük volt egy fiatal

A történelemben először tartottak vallásközi találkozót a kaldeai Ur városában, Irakban

káld katolikus pap, Ragheed Ganni, aki Rómában tanult. 2007-es meggyilkolása előtt a figyelmeztetés ellenére is vissza akart téri ősei földjére: „Az iraki keresztenyek nem élhetnek Eucharisztia nélkül”, mondta, és haláláig misézett Moszulban. Ragheed atya stóláját a római San Bartolomeo all’Isola bazilikában, az új vétlanuk kegyhelyén őrzik. Ferenc pápa az elutazása előtt megszemélte az ereklyét, és ugyancsak indulása előtt találkozott tizenkét olyan iraki menekülttel, akik a Sant’Egidio közösséggel közösségi által kezdeményezett humanitárius folyosón érkeztek korábban Olaszországból. Az egyikük, egy fiatal bagdadi borbély így beszélt: „Köszönöm Ferenc pápának, hogy nem törödött bele a háborúba, és hazámba látogatva azt kéri majd mindenkitől, hogy mindenlegyenek testvérek.”

A másfél millióról egyötödére fogyatkozott iraki keresztenyektől távol áll az önsajnálat. A világ egyenesben lehettek tanúja az ünnepi hangulatnak, amellyel a hívők Ferencet fogadták. Louis Raphael Sako

pátriárka szerint „a világ és a történelem nem áll meg a tragedia miatt, amelyet éppen elszenevedünk”. A pápa nem az iraki keresztenyek múltját ment siratni, hanem az újrakezdődő jövőjük tudatában akarta megerősíteni őket. Ennek megfelelően az izslámmal szembeni előítélet nélkül érkezett: ebben is követi a II. vatikáni zsinat és pápa elődei tanítását. Ismét II. János Pál pápára és Assisi szellemére érdemes emlékezünk: a vallások immár nem olajat, hanem hagyományait mély kútjából merített friss vizet öntethetnek a visszalyok tüzére. Ezért láthatták meg Ferencben a béke hírnökét az iraki muszlimok, mint Ali al-Sziszstáni szentbeszédeiben. Javaslatait tett az iraki keresztenyeknek arra, hogyan alakítsák a jövőjüket az országban. A Getszemáni-kertben a tanítányaok elmenekültek, vagy kar-dot rántottak. De sem a menekülés, sem az erőszak nem old meg semmit. Jézus a szeretet alázatos erejével változtatja meg a történelmet, és erre kaptunk meghívást mi is. Az iraki Egyház küldetése, hogy a keresztlövészességet, Krisztus irgalmát és megbocsátását

A látogatás egyik legnagyobb várakozással kísért eseménye az Ur városának romjainál zajló vallásközi találkozó volt. Ferenc innen már egyetemes erkölcsi tekintélyként minden ábrahámi vallás képviseletében szolt. Honnan indulhat el újra a béke útja? – tette fel a kérdést. Onnan, hogy lemondunk arról, hogy legyenek ellenségeink. Buzdításainak refénszerűen, hétszer ismételt bevezető szavai alighanem bevonulnak majd a történelemkönyvekbe: „Rajtunk műlik...”

A hívek nem maradhatnak tétlenek és jelentéktelenek, nem törődhetnek bele a háborúkba, az erőszakba, az élet elleni támadásokba, miközben csak magukra gondolnak. Ennek a „rajtunk műlik”-nak visszhangot kell vetnie a mi európai és magyar kereszteny szívünkben is, aki összehasonlíthatatlanul kedvezőbb helyzetben vagyunk iraki testvéreinknél. Ebben a szellemben szólt Ferenc pápa kifejezetten a keresztenyekhez a bagdadi káld Szent József-székesegyházban, valamint az erbili stádionban pontifikált szentmisék szentbeszédeiben. Javaslatait tett az iraki keresztenyeknek arra, hogyan alakítsák a jövőjüket az országban. A Getszemáni-kertben a tanítányaok elmenekültek, vagy kar-dot rántottak. De sem a menekülés, sem az erőszak nem old meg semmit. Jézus a szeretet alázatos erejével változtatja meg a történelmet, és erre kaptunk meghívást mi is. Az iraki Egyház küldetése, hogy a keresztlövészességet, Krisztus irgalmát és megbocsátását

hirdesse, különösen a rászorulók között, miközben maga is szegénységenél él. „Ma látom és kézzel tapinthatom, hogy az Egyház él Irakban.”

Az utazás jelentőségét néhány lenne túlbecsülni. Ferenc pápának egyaránt volt mondanivalója az iraki keresztenyek és az ország minden polgára számára. Ahogy Andrea Riccardi olasz történész rámutatott: Irak mint modern nemzet soha nem született meg. A felekezeti hovatartozás jelleltette identitások egyensúlya vagy konfliktusa helyett a pápa az egyenlő állampolgári jogokra épülő patriotizmust ajánlotta az irakiaknak, amely a kisebbségek, így a keresztenyek számára is garancia.

Leckét kaptunk mi, nyugati keresztenyek is: a háború abszurd, egyedül a béke szent és ézszerű. Ma, amikor Nyugaton joggal aggódunk a papok és a hívek számának csökkenése miatt, felragyog egy új küldetés: a béke, az igazság és az irgalom művelőinek lenni, hogy a globalizáció rideg szelle helyett az egyetemes testvériség tüze járja át a világot.

A babiloni fogság idején Ezekiel prófétát az Ur Lelke kivezette egy csontokkal borított síkságra. „Emberfia, életré kelnek még ezek a csontok?” (Ez 37,3) Ezt a kérdést szegezi a történelem Ferencnek és mindenjáunknak. Aki láttá a kicsiny, ünneplő iraki kereszteny közösségeket, az óriásplakátokat a római pápa és a legfőbb síita vallási vezető fényképeivel meg az újjáépített templomokat, az remények abban, hogy – ugyancsak Ferenc pápa szavai szerint – a testvériség végül erősebb a testvérgyilkosságnál, a béke a háborúnál. Szent Péter utóda megerősítette iraki testvéreit. Eközben azonban – Andrea Tornielli szavaival – ő is megérősítést kapott tőlük.

Szóke Péter,
a Sant’Egidio közösség
magyarországi referense
Fotó: Vatican News

A Szentatya január 27-ei, szerda délelőtti katekézisének témája a szentírási szakasz alapján való imádkozás volt: a keresztenyeknek engedniük kell, hogy Isten igéje megszólítsa, személyes életük konkrétságában elérje és alakítsa őket. Ferenc pápa teljes katekézisének fordítását közreadjuk.

Kedves Testvérek, jó napot kívánok!

Ma arról az imáról szeretnék beszélni, amelyet egy szentírási szakasz alapján végezhetünk. A Szentírás szavait nem azért írták, hogy papi-ruszból, pergamenbe vagy papírból zárva maradjanak, hanem azért, hogy egy imádkozó ember befogadjára és szívében kicsíráztassa őket. Isten igéje a szívhez akar szólni. A katekizmus kijelenti: a Szentírás olvasását imádságnak kell kísérni – a Bibliát nem olvashatjuk úgy, mint egy regényt –, hogy az Isten és ember köztöti beszélgetés megvalósulhasson” (A Katolikus Egyház katekizmusa 2653.). Így hordoz bennünket az imádság, mert az párbeszélgetést megvalósulhasson.

A Bibliának az addott versét évszázadokkal ezelőtt nekem is írták, hogy eljuttassa hozzá Isten szavát. Mindannyi-

unknak írták. minden hívőnek ismerős ez a tapasztalat: a Szentírás egyik részlete, melyet már sokszor hallottunk, egyszer csak megszólít bennünket, és megvilágítja azt a helyzetet, amelyben vagyunk.

De ehhez ott kell lennem aznap az Isten igéjével való találkozón, ott kell lennem, hallgatnom kell az igét. Isten minden nap ott jár mellettünk, és magot vet életünk talajába. Nem tudjuk, hogy ma száraz talajra, tövisbokrokkal benőtt földre vagy termékeny talajra talál-e, ahol a mag kihajthat (vö. Mk 4,3–9). Ez rajtunk műlik, imánktól függ, a nyitott szívtől, amellyel a Szentírás-hoz közelítünk, hogy az számunkra Isten előre igéjével valjon. A Szentíráson keresztlő Isten folyamatosan ott jár mellettünk. Megismétlek, amit múlt héten mondtam, amit Szent Ágostontól idéztem: „Félek a mellettem elhaladó Úrtól.” Miért fél? Attól, hogy nem hallja meg az Urat, nem veszi észre, hogy az Úr az.

Az imádság révén mintegy az Ige új megtestesülése meg a végbe. Mi vagyunk a „tabernakulum”, ahol Isten szavai befogadásra és megőrzésre szeretnének találni, hogy Isten meglátogathassa a világot. Kegyelem az, amikor magunkra ismertünk vala-

dék nélkül kell közelítenünk, nem szabad önös érdekeink szerint kiforgatnunk. A hívő nem saját filozófiai vagy erkölcsi látásmódjának támogatását keresi a Szentírásban, hanem azért olvassa, mert egy találkozásban reménykedik; tudja, hogy azokat a szavakat a Szentlélekben írták, s ezért ugyanabban a Lélekben kell azokat befogadni és értelmezni, hogy a találkozás létrejöjjön.

Kicsit zavar engem, amikor azt hallom, hogy egyes keresztenyek úgy ismételgetnek bibliai verseket, mint a papágok. „Ó, igen, az Úr ezt mondja... ez az ő akarata...” De találkoztál te az Úrral, azzal a verssel? Ez nem csak emlékezet kérdése: ez a szív emlékezetének kérdése, a szívnyit meg ugyanis az Úrral való találkozásra. Az a szó, az a vers elvezet bennünket az Úrval való találkozáshoz.

Mi tehát azért olvassuk a Szentírást, hogy az „olvasson minket”. Kegyelem az, amikor magunkra ismertünk vala-

melyik szereplőben vagy helyzetben. A Biblia nem általánosságban íródott az embereknek, hanem nekünk, nekem, neknek, vezeték- és keresztnévvel rendelkező, konkrét férfiaknak és nőknek, olyanoknak, mint te meg én. Istennek a Szentlélekkel ájtárt igéje pedig – amikor nyitott szívvel fogadjuk – nem hagyja a dolgot korábbi állapotukban sosem, minden változtat valamit. Ez Isten igéjének a kegyelme és ereje.

A kereszteny hagyomány gondozza a Szentírással való imádkozás tapasztalatában és a rá irányuló reflexióban. Külnösen a monasztikus szerzetesek körében született lectio divina módszere honosodott meg, amelyet ma már az egyházközösségekhez tartozó hívők is gyakorolnak. Ennek első lépése az, hogy figyelmesen elolvassuk a bibliai szakaszot, azt mondánám, a szöveg iránti „engedelmességgel”, hogy megértsük, mit jelent önmagában. Ezt követően párbeszédet kezdünk a Szentírással, aki az imádságban befogadják. Valamelyik ősi szövegen arról a felismerésről olvashattunk, hogy a keresztenyek annyira azonosultak Isten igéjével, hogy még akkor is, ha a világ összes Bibliáját elégetnek, meg lehetne mente ni a „nyomóformát” a szentek életében hagyott lenyomatával. Szép ez a gondolat!

A lectio divina utolsó lépése pedig a szemlélödés. Ekkor a szavak és a gondolatok átadják helyüket a szeretetnek, ahogy a szerelmeseknek is néha elég, ha csak csendben nézik egymást. A bibliai szöveg megmarad, de mint tükr, mint ikon, melyet szemlélnünk kell. Így valósul meg a párbeszéd.

Az imádság által Isten igéje bennünk lakozik, mi pedig benne lakozunk. Az ige jó elhatározásokra indít, és támogatja cselekvésünket; erőt ad, derűvel tölt el, és még akkor is, amikor válságba sodor benünket, békét ad. A minden felborító és zavaros napokon is eléri, hogy maradjon egy parányi bizakodás és szeretet a szívünkben, amely megvédi a gonosz támadásaitól.

Igy Isten igéje megtestesül – azokban, amikor az imádságban dolgai-ban jártas tanítvánnyá lett, ahol a gazdához hasonlít, aki kincseiből – szívéből – újat és rágít hoz elő” (Mt 13,52). A Szentírás kimerítetlen kinestár.

Adja meg az Úr mindenjáratnak, hogy imáinkkal minden többet meríthessünk belőle! Köszönöm.

Fordította: Tózsér Endre SP
Fotó: Vatican News

A Szentírást olvasva találkozzunk az Úrral

személyes életük konkrétságában elérje és alakítsa őket. Ferenc pápa teljes katekézisének fordítását közreadjuk.

Kedves Testvérek, jó napot kívánok!

Ma arról az imáról szeretnék beszélni, amelyet egy szentírási szakasz alapján végezhetünk. A Szentírás szavait nem azért írták, hogy papi-ruszból, pergamenbe vagy papírból zárva maradjanak, hanem azért, hogy egy imádkozó ember befogadjára és szívében kicsíráztassa őket. Isten igéje a szívhez akar szólni. A katekizmus kijelenti: a Szentírás olvasását imádságnak kell kísérni – a Bibliát nem olvashatjuk úgy, mint egy regényt –, hogy az Isten és ember köztöti beszélgetés megvalósulhasson” (A Katolikus Egyház katekizmusa 2653.). Így hordoz bennünket az imádság, mert az párbeszélgetést megvalósulhasson.

Az imádság révén mintegy az Ige új megtestesülése meg a végbe. Mi vagyunk a „tabernakulum”, ahol Isten szavai befogadásra és megőrzésre szeretnének találni, hogy Isten meglátogathassa a világot. Kegyelem az, ami-

A püspöki konferencia tavaszi üléséről

(Folytatás az 1. oldalról)

Csatlakozva a Szentatya szavaihoz, lehetőségeinkhez mérten segítsük rászoruló embertársainkat.

A testület továbbra is támogatja a Katolikus Karitász munkáját, amelynek keretében más nagy segélyszervezetekkel, kisebb alapítványokkal és egyházi szervezetekkel együtt bekapcsolódik a kormány hátrányos helyzetű településeket érintő felzárkóztatási programjaiba.

A Magyar Katolikus Egyház idén is igyekezik majd segíteni az adózók tájékozódását az 1%-os kampány során. Adója 1+1 százalékáról bárki jogosult rendelkezni, aki személyijövedelemadó-bevallást ad le. Ezt a rendelkezést megteheti a 20EGYSZA nevű nyomtatvány kitöltésével, illetve az eszja.nav.gov.hu oldalon. A 2018. évben benyújtott, bevett Egyház technikai számára szóló nyilatkozat újabb nyilatkozat beadásáig vagy a nyilatkozat visszavonásáig érvényes, azzal a 2011. éven is figyelembe veszi a NAV.

Kérjük, abban az esetben is tegye meg felajánlását a Magyar Katolikus Egyháznak, ha személyi jövedelemadója bizonyos kedvezmények miatt nulla forint (például családi adókedvezmény). Az állam ugyanis a felajánlók számánál ezeket a rendelkezéseket is fi-

gyelembe veszi. Az Egyháznak biztosított kiegészítő támogatás felosztása ugyanis a rendelkezők száma alapján történik, amelyre a nulla forintról szóló felajánlás is bele-számít.

A püspökök döntötték a Központi Papnevelő Intézet (KPI) spirituálisának (lelkigazgató) személyéről. A döntés értelmében a pozíciót újabb öt évre főtiszteletű Száraz László, a KPI jelenlegi spirituálisa tölti be.

A püspökök testülete foglalkozott a szakképzett gyermek- és ifjúságvédelmi felelőssök kinevezésének lehetőségével, a katolikus köznevelési és szakképző intézményekben. A jelenlegi törvényi szabályozás szerint nem kötelező gyermekvédelmi felelősök kinevezni a köznevelési intézményekben, így országosan is előremutató kezdeményezés, hogy valamennyi katolikus nevelési intézményben hosszabb távon megvalósuljon a gyermekvédelmi szempontú szervezeti fejlesztés, valamint a gyermekvédelmi protokoll ki-alakítása.

A kezdeményezés elengedhetetlen közreműködői lennének a gyermek- és ifjúságvédelmi felelősök. Ennek elősegítésére a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészettudományi Kar Vitéz János Tánarképző Központja a püspöki konferencia fenntartásában

működő Katolikus Pedagógiai Intézettel együttműködésben gyermekek- és ifjúságvédelmi képzést indított a 2019/2020-as tanévtől.

A Római misékönyv legújabb magyar nyelvű fordításának nyomdai előkészítő munkálatai elkezdődtek, és várhatóan a plébániákra történő kiszállítás 2021 második felétől való-suhthat meg.

A konferencia korábban döntött arról, hogy az idei Katolikus Társadalmi Napok (Kattárs) rendezvénysorozat a Budapesten megrendezésre kerülő 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus (NEK) hetében és annak keretében valósuljon meg. Az idei programok szeptember 8-án, 9-én és 11-én kerülnek megrendezésre, amely napokon a lát-

gatók teremtésvédelmi és cigánypasztorációs fakultációkon vehetnek részt, valamint a NEK családi napján találkozhatnak a közösségek képviselőivel is.

Január 10-én Ferenc pápa közzétette *Spiritus Domini* (Az Úr Lelke) kezdetű apostoli levél motu proprio formájában, amellyel kánonilag lehetséges teszi a nők részvételét a lektorátus és az akolitátus liturgikus szolgálatában, továbbá módosítja a lektor- és akolitusavatás szertartásának szövegét. A konferencia ennek megfelelően módosította a vonatkozó szabályozást.

A testület meghallgatta Udvary György érsek tájékoztatóját a digitálisítottananyag fejlesztéséről. Folytatódik a segédanyag összeál-

lítása, amely az Országos Hitoktatási Bizottság honlapján már elérhető, feltöltése folyamatban. A tervez szerint a készülő digitális oktatási felületen a hittantananyag is helyet kap a fejlesztések előrehaladával, ami nagymértékben megkönnyíti majd a hitoktatónak otthon. Folyamatosan figyeljük a járványügyi helyzet rosszabbodását, és a helyzetet – járványügyi szakemberekkel együttműködve – értékeljük.

A katekésis általános direktoriumban fordítása megtörtént, a magyar nyelvű kiadás húsvétra várható.

Kiemelten fontosnak tartjuk elmondani, hogy a jelenleg érvényes, az állami járványügyi előírásokkal összhangban hozott országos és egyházmegyei rendelkezések továbbra is érvényben vannak. Az oktatási, szociális és egészségügyi intézmények mindenben követik az állami szabályozást. mindenhol felelősen figyeljünk különösképpen a védőtávolság megtartására, a maszk viselésére és a megfelelő fertőtlenítésre.

Továbbra is nyomatékosan kérjük, hogy aki betegnek érzi magát, önmaga és mások védelmében érezze lelkismereti kötelességének, hogy mielőbb orvoshoz forduljon, és ne menjen közösségebe. Idősebb, veszélyeztetett, illetve beteg testvéreink, továbbá azok, akik kötelességeket teljesítik, beteget ápolnak, nagyon idős vagy veszélyeztetett személyeket lának együtt, hatósági karanténban vannak, jogosan

félnek a közösségen való megjelenéstől, ezért mentesülnek a szentmisén való személyes részvétel kötelezettsége alól. Őket továbbra is határozottan kérjük, hogy maradjanak otthon. Folyamatosan figyeljük a járványügyi helyzet rosszabbodását, és a helyzetet – járványügyi szakemberekkel együttműködve – értékeljük.

Az idei nagybőjtbén az önmegtagadást most egészen különös módon tudjuk megélni,

hiszen a járvány miatt átalakult az életünk. Nagybőjti lemondásainkat ajánljuk egész hívő közösségeinkért, különösen azokért, akik a járványban érintettek, továbbá különösen is kísérjük imáinkban hálalt szívvvel azokat, akik az élet különböző szektorában, az egészségügyi, a szociális szférában, valamint a minden nap élet sok más területén most is értünk dolgoznak. Segítő szeretettel figyeljünk idősebb és veszélyeztetettebb embertársainkra.

A húsvét ünnepére készülve buzdítunk mindenkit arra, hogy hittel és lélekben, egyéb nileg és családban is méltó módon ünnepeljük meg megváltásunk titkát. Kiemelten legyünk figyelemmel a járványügyi előírásokra, és felelősen tartsuk be azokat.

Forrás:
MKPK Sajtószolgálat
Fotó: Merényi Zita

MKPK-közlemény

A legutóbbi bejelentett járványügyi rendelkezésekéről

Az alábbiakban a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) közleményét olvashatják.

A ránk bízottakért érzett felelősségtől vezérelve, figyelembe véve a járványügyi szakemberek véleményét és a Covid-19-járvány harmadik hulláma miatt életbe lépő szigorításokat, Egyházunk sajátosságait szem előtt tartva, körábbi intézkedéseinket megerősítve, visszavonásig az alábbi módon rendelkezünk:

1. A koronavírus miatt meghirdetett veszélyhelyzetben a templomok mint a lelkifeltöltődés és imádság helyei különösen is fontosak, ezért templomainkat továbbra is nyitva tartjuk. Nyilvános istentiszteletek csak a hatósági kijárási és egyéb korlátozásokkal összhangban végezhetők, az illetékes ordinárius rendelkezése szerint. Felelősen és körültekintően kell eljárni, figyelembe véve a járványügyi előírásokat, különös tekintettel a fertőtlenítőszerek használata, a maszk viselésére és a védőtávolság megtartására.

2. Az egyházi törvénykönyv (CIC) előírásai szerint a megyéspüspök, ha úgy ítéli meg, felmentést adhat a vasárnapi szentmisén való részvétel kötelezettsége alól (CIC 87. k. 1. §, 1245. k.). Ezt a felmentést – a fertőzés elkerülése céljából – a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia ordináriusai újfent megadják további intézkedésig.

3. Templomaink mellett az egyházi intézményeinkben és a plébániáinkon is, valamint a szentséggizsgolgal-tátsában, illetve oktatási, szociális és egészségügyi intézményinkben továbbra is mindenben kövessék a vonatkozó járványügyi előírásokat.

Az egyházi törvénykönyv 838. kánonja értelmében az egyes megyéspüspökök, illetve akik a jogban velük egyenlő elbírálás alá esnek, ettől eltérő rendelkezéseket is hozhatnak.

A húsvéti szertartásokról a későbbiekben határozunk. Jelen rendelkezés Magyarország latin szertartású egyházmegyeire érvényes.

Nagybőjti imádságainkat ajánljuk fel egész népünkért, különösen azokért, akik a járványban érintettek, és kiemelten azokért, akik a minden nap élet területein most is értünk dolgoznak. Segítő szeretettel figyeljünk idősebb és veszélyeztetettebb embertársainkra.

Budapest, 2021. március 5.

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia
Forrás: MKPK Sajtószolgálat

Kocsis Fülöp érsek-metropolit fogadta a pápa

Kocsis Fülöp hajdúdorogi érsek-metropolitát február 27-én, szombaton fogadta Ferenc pápa. A főpásztor a Vatikáni Rádióban beszél látogatásáról.

Kocsis Fülöp régóta esedékes találkozásra érkezett, hiszen minden keleti, saját jogú Egyház vezetőjével a Keleti kódexben is rögzített módon a pápának kapcsolatot kell tartania. A metropolita úgy látja, éppen Ferenc pápa kevesebb útja miatt került be a látogatók közé, a járványos időszak ellenére.

Bár nem kifejezetten a Magyar Görögkatolikus Egyházra vonatkozik, de Kocsis Fülöp kérésére szóba került a megbeszélésen a kárpátaljai görögkatolikusok helyzete is. Mivel tavaly nyáron Milan Šašik püspök elhunyt, és jelenleg kormányzó irányítja a Munkácsi Görögkatolikus Egyházmegyeit, fölmerült az, hogy mi legyen az egyházmegye sorsa. Erősen érzékelhető az ukrán befolyás, hogy Kárpátalja is az Ukrán Görögkatolikus Egyház nagyérseksége legyen, amennyiben metropoliává válik. A magyar görögkatolikusok, akik viszont többekkel együtt Munkácsra mint anyaegyházmegye-re tekintenek, szeretnék, ha megőrizné azt az önállóságát, ami történelmileg mindig is a sajátja volt, és aminek megfelelően ma is közvetlenül a pápának van alarendelve. A magyarországi görögkatolikusokhoz hasonlóan vélekednek erről a magukat a munkácsi egyházmegyéből származtató szlovákiai, szerbiai, horvátországi görögkatolikusok, sőt még az amerikaiak, a pittsburghi metropoliája is. Hogyha tehát a kárpátaljai egyházmegye előrelép egy fotot, és metropoliája Egyházzá válik, nagy kérdés, hogy *sui iuris*, tehát saját jogú Egyházzá válik, továbbra is a Szentszéknek alárendelve, vagy pedig a nagy Ukrán Görögkatolikus Egyház részeként válik metropoliává.

Kocsis Fülöp úgy látja, ez még nyitott kérdés. Ferenc pápa nagyon érdeklődött a főpásztor véleménye iránt. Kocsis Fülöp elmondta, jó volt vele beszélgetni arról, hogy a soknemzetiségi, sokkultúrájú Kárpátalja bizonyos értelemben mégiscsak számos sajátosságot hordoz, és habár Ukrajnának mint országnak egyértelműen a része, de egyháztanilag igenis különválasztandó, különválasztható.

A Keleti kódex szabályozza, hogy ötévenként minden keleti Egyház tartson gyűlést. A magyarországi Görögkatolikus Metropoliája is készül erre, hiszen a 2015-ös létrejöté óta eltelt már az öt év. A gyűlést 2021 tavaszán szerették volna megtartani, de a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus (NEK) egyéves eltolása miatt ők is későbbi időpontra csúsztatják: 2022-ben tavasszal vagy ősszel fogják végül megszervezni.

A metropoliágyi gyűlés kicsit hasonlít az egyházmegyei szinódusokra, de technikai szempontból nem ugyanarról van szó – mondta el Kocsis Fülöp, hozzájárulva, hogy a keleti Egyházban a szinodalitás másképpen jelenik meg, mint a Római Katolikus Egyházból. A szinodalitás nem demokrácia, az Egyházban ugyanis szent rend, hierarchia van, ugyanakkor mindenkinél a hangja fontos, mindenkinél a véleményre oda kell figyelni. „Ahogyan Benedek atyánk is belevette a regulába, hogy a legfiatalabb kereszttel szól a Szentlélek”, a szinodalitást is úgy lehet közérthetően meghatározni, mint közös figyelmet a Szentlélek szavára.

Kocsis Fülöp arról is beszámolt a pápának, hogy a NEK-kel egy időben meghívják Európa összes görögkatolikus püspökét Budapestre, egyrészt hogy ők is vegyenek részt a kongresszon, másrészt pedig hogy ez a negyvenöt-ötven főpásztor külön is találkozzon. A görögkatolikus püspökök egyébként is rendszeresen összegyűlnek, ezeket a kontinenstszintű találkozókat Keresztes Szilárd indította útjára húsz évekkel ezelőtt. Mindenki között nagy esemény lesz a NEK keretében az a keleti liturgia, amelyre Erdő Péter bíboros, prímás és Kocsis Fülöp érsek-metropolita együtt kérte fel főcelebránsnak I. József (Jusszef Absz) Damaszkuszban székelő melkita pátriárkát.

Forrás: Vatikáni Rádió; Hajdúdorogi Főegyházmegye
Fotó: Merényi Zita

A BIBLIA ÜZENETE

Isten szeretetének mértéke: a kereszt

Jn 3,14–21

A keresztenység lényegét, a Biblia fókuszát János evangéliuma így örökölte meg: „úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy aki hisz benne, az el ne vesszen, hanem örökkel éljen” (Jn 3,16). Ez az örömhír lényege, ami Jézusnak a kereszten kinyilvánított szeretetére irányítja a figyelmünket.

„Úgy szerette Isten a világot” – az eredeti görög szövegből kiderül, hogy itt nem befejezett múltról van szó. Nem arról, hogy egyszer valamikor volt egy olyan korszaka ennek a világnak, amikor Isten szerette, de már nem szereti. Itt egy régen elkezdődött folyamatot, egy isteni szeretet-akciót ábrázol az evangéliista, ami azóta is tart. Isten most is ugyanúgy szereti a világot, mint akkor, amikor ez a kijelentés Jézus ajánl elhangzott.

Nagyon hozzászoktunk ehhez a mondathoz, pedig nincs érthetetlenebb csoha, mint az, hogy Isten szereti ezt a világot.

Ennek a világnak az egész élete tele van olyan indulatokkal, vágyakkal, törekvésekkel, gondolatokkal és bűnökkel, amelyek mind szöges ellentében állnak mindenhez, amit Isten szerethet. Nem lenne-e természetesebb, ha Isten a sorsára hagyná ezt a világot? Mégis szereti. Milyen nagy csoda ez! Isten szereti ezt a világot, olyannyira, hogy egyszüllött Fiát adta oda érte.

Az Atya „egyszülött Fiát adta”. Nem valamiféle érdem, teljesítmény miatt kaptuk ezt a szeretetet, ami a golgotai kereszt. Ez ajándék, hiszen Isten „adta”. Ha a magunk teljesítményére nézünk, a válasz, amit Istantól jogosan várhatnánk, ez lenne: „Átkozott legyen a föld miattad.” Vagy esetleg ez: „Megbánta az Isten, hogy embert temettet.”

Isten a Fiában, Jézusban ajándékozza nekünk a legteljesebb módon a szeretetét. Azt üzeni, még mindig szeret bennünket, minden bűnünk ellenére szeret. A golgotai kereszt az a hely, ahol Isten

azt üzente az embernek: még mindig halálosan szeretlek.

Az örm igazi forrása az, hogy az Atya megajándékozta ezt a világot. Nem valamit, hanem valakit kapunk. Isten önmagát, igazi szolidaritást ajándékoz nekünk, önmagán mutatja be, hogyan kell viselkedni, meddig kell az életet ajándékozni. Egészen a keresztig.

Isten úgy szeret, hogy egyszülött Fiát adjá. Adhatt volna más is. Ujabb tíz parancsot, hogy világosabb legyen, mi mennyi. Ám ő a megtestesült valójába sűritte a szeretetét. A Fiába, Jézus Krisztusba.

Az igazi szeretet nem adhat kevesebbet, csak önmagát. „El ne vesszen!” Ha egy picit mögé gondolunk ennek a három szónak, az következik belőle, hogy alapvetően minden nyiunknak el kellene vesznünk, mert beleszületünk az elveszésbe, a bűntől megsebezhet világba. Ám Isten azt mondja: Te pedig kellesz nekem, és nem akarom, hogy elveszél. Azt akarom, hogy élj.

Isten megadjá számunkra a megoldást, megmutatja, hogyan menekülhet meg az ember az elvesztéstől. Egy olyan képet használ itt Jézus, amit Nikodémus tökéletesen ért. „Amint Mózes fölémelte a kígyót a pusztában, úgy fogják fölemelni az Emberfiát is, hogy aki hisz benne, az el ne veszsen, hanem örökkel éljen” (Jn 3, 14–15).

A golgotai keresztnak ez az üzenete, hiszen ki-vétel nélkül mindenkit megmart a kígyó, és emiatt mindenkit van a bűn. Mérgez bennünket, mert ez a tulajdonsága.

Ám annyi ereje mindenkinél van, hogy haldokló embernek is, hogy hittel feltekintsen a golgotai keresz Krisztusára, mert amikor ezt megtesszi, onnantól örök élete van, és megmenekült a kárhozatból, az „elveszésből”. Ezt a pillanatot nevezi a Biblia megtérésnek, és erre a csodára hív az idei nagybőjt is.

Németh Norbert

GORÖGKATOLIKUS LELKISÉG

A Szent Liturgiáról (11.)

A Szent Liturgia első ünnepélyes könyörgéssorozata a *nagy ekténia*. Görög elnevezése egyszerűen az imádságból származik. Hasonlít a nyugati litániaakra. Ez az imádságfüzér tizenegy könyörgésből áll, amire nagyrészt az „Uram, irgalmazz” a válasz. (Lesz még hosszabb és rövidebb is a Liturgiában.) Mivel az első három része a békességről szól, nevezik „békességi ekténianak” is.

S hogy mennyire fontos a békesség? Az alaphangot rögtön az első könyörgés megadja: „Békességen könyörögünk az Urhoz.” Igen, mert ha békétlenség van bennünk, nem sokat ér az imádságunk: az áldozat felajánlása előtt ki kell békülnünk embertársunkkal (Mt 5,23–24). Utána rögtön „a mennyei békéért és lelkünk üdvösségeért” szól a könyörgés. Talan nem is gondoljuk, hogy erre irányul az egész liturgia. A mennyei békébe és boldogságba való eljutás életünk végső célja. Könyörünk érte annak tudatában, hogy Jézus Krisztus, „a nagy békékötő” már elrendezte az odavezető utunkat. „Krisztus a mi békénk” – mondja Szent Pál apostol (Ef 2,14), az egész egyetemes Egyházra kiterjesztve a kiengesztelődés, a béké gondolatát: Isten kibékített magával minden a földön és a mennyben, minthogy Krisztus a kereszten vére által békességet szerzett (Kol 1,20). Krisztus békéje tehát azért uralkodik a szívünkben (Kol 3,15), mert ugyanabban a testben egyesültünk, mert megváltott bennünket áldozati halálával. Jogsan mondjuk tehát, hogy Krisztus a nagy békékötő Isten és ember között. A Liturgiában pedig Krisztus megváltó kereszthalálát és feltámadását ünnepeljük, amivel megszerezte a nagy kiengesztelődést, a megbékélést Isten és közöttünk. Így már könyöröghetünk „az egész világ békességeért”, valamint az Egyház jólétéért és az egységről.

A békességről való könyörgés után a személyekről imádkozunk. Előbb szűkebb körben: a közösségről, azokról, „akik hittel, buzgósággal és istenfelellemmel” járnak a templomba, majd az egyházi vezetőkéről és az egész népért imá-

kozunk, aztán még tágabb körben, a település és az egész vidék lakosaiért. Íme, az Egyház egyetemesége itt is megnyilvánul: senkit nem akar kihagyni az imádságból.

Hogy jó körülmenyek között élhessünk, imádkozunk a jó időjárásért, a bő termésért, majd ismét „a békességes időkért”. Milyen fontos ez, amikor a közvetlen közelükben földrengés, néhány száz kilométerre hárború van... Az ekténia a szükségen levő emberek között felsorolja a hajózókat, az utazókat, a betegeket, a fáradózókat, még a foglyokat is. (S bizony, a régi mondás úgy szól: „Nem tudsz imádkozni? Szállj tengerre!” Ott meg lehet tanulni a viharban, a lélekvesztő vitorláshajón.)

Az ekténia szövege nem feledkezik meg a belső nyugalmunkról sem. Kérjük az Urat, hogy menten meg „az aggódástól, haragtól és szükségtől”, majd azért imádkozunk, hogy oltalmazzon meg a kegyelményt. Végül mindenhez az összes szent közbenjárását kérjük, ősősorban az Isteniszülőt, és így ajánljuk „önmagunkat, egymást és egész életünket” Krisztusnak.

A záró papi fennhang visszatér a Szentháromság dicsőítésére. Mindazért, amit elé tárunk, őt illeti „a dicsőség, tisztelet és imádás”.

Ivancsó István

MÁRCIUS 14., NAGYBÖJT

4. VASÁRNAPJA (Matild, Paulina) – 2Krón 36,14–16.19–23. (Isten igazságos haragját és irgalmát mutatja a választott nép száműzetése és megszabadulása.) – Ef 2,4–10 (Isten Krisztussal életre keltett minket is, bűneink miatt halottakat.) – Jn 3,14–21 (Isten a mi üdvösségeinkért küldte el egyszülött Fiát a világba.) – **Zsolozsma:** IV. zsoltárhét – **Énekrend:** Ho 257 – ÉÉ 538, 414, Ho 257 – ÉÉ 67, Ho 126 – ÉÉ 540, Ho 152 – ÉÉ 189.

MÁRCIUS 15., HÉTFŐ (Hofbauer Kelemen, Kristóf) – Iz 65,17–21 – Jn 4,43–54.

MÁRCIUS 16., KEDD (Henrietta, Herbert) – Ez 47,1–9.12 – Jn 5,1–16.

MÁRCIUS 17., SZERDA (Szent Patrik püspök, Gertrúd, Patrícia) – Iz 49,8–15 – Jn 5,17–30.

MÁRCIUS 18., CSÜTÖRTÖK (Jeruzsálemi Szent Cirill püspök és egyháztanító, Sándor, Ede) – Kiv 32,7–14 – Jn 5,31–47.

A hét liturgiája

B év

EUCHARISZTIKUS KONGRESSZUS

Az Eucharisztia ünneplése (103/2.)

A *Te Deum laudamus* himnusz *Tu rex gloriae, Christe sora valójában a következő verset* (15–19.) összefoglaló kijelentésének is tekinthető. A 24. zsoltárt, amely a kijelentés bibliai alapját adja, nem könnyű feladat meghatározni a zsidóság liturgikus gyakorlata felől nézve, de fontos a kereszteny liturgia és a *Te Deum* himnusz szempontjából. A bevezető alapján himnusz (24,1–2), a folytatása Tóra-liturgia (24,3–6; vő. Zsolt 15), a befejezés pedig igazi liturgikus párbeszéddráma (24,7–10). A legtöbb kutató szerint zsoltárunk a sátoros ünneppel kapcsolatos zarándoklat alkalmával szólalt meg. Ez a lombsátor ünnepe (héberül *chag haszukót*), eredetileg betakarítási ünnep. Az évi három zarándoklat közül ez a legfontosabb, általában a hetedik hónap, eredetileg *etanim*, késsőbb *tisri* hónap 15. napján kezdődő, nyolcnapos ünnepléssel. A zsoltár magában foglalja az Úr mint a teremtő és a világ kormányzó Isten dicsőítését, valamint megjeleníti a népével vonuló Úr történelmi tapasztalatát: ő az Úr, aki kivezet-

te népét Egyiptomból, bevezette az Ígeret földjére, és a Szövetség ládjában bevonult Jeruzsálembe (vő. 2Sám 6). Ő az Úr, aki dicsősége egykor bevont a templomba a keleti kapun át (vő. Ez 43,4). Isten a népével kötött szövetségében valójában örök dicsőségeinek igéretére kötelezte el magát. Ennek az igéretnek a beteljesedése Krisztusban valósult meg.

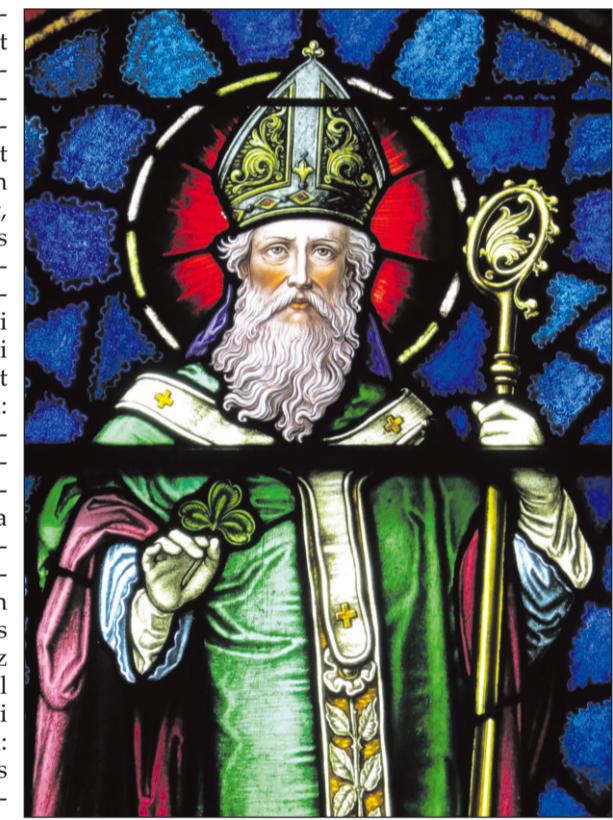
A zsoltár tartalmát Krisztusra vonatkoztatva: „Istennek titokzatos, elrejtett bölcsességét hirdetjük, amelyet Isten öröktől fogva előre elrendelt a mi dicsőségeinkre. Ezt senki sem ismerte fel ennek a világnak a fejedelmei közül, mert ha felismerték volna, sohasem feszítették volna keresztre a dicsőség Urát.” (1Kor 2,7–8) Krisztus az, aki „ruhája és ágyéka fölött ez van írva: Királyok Királya és uralkodó Ura!” (Jel 19,16; vő. Dán 2,47; MTörv 10,17). Ő kopogtat (vő. Jel 3,20), belép templomába (vő. 1Kor 3,16; Zsid 9,11), hogy ott találjon örök hajlékra (1Jn 4,12; vő. Jel 21,22).

Sztankó Attila

A HÉT SZENTJE

Szent Patrik

Március 17.

Írország már a korai középkortól a *szentek szigeteként* volt ismert, mégis Patrik az egyetlen szent, aki az Egyház egyetemes kalendáriumában Írországat képviseli, és ő sem volt ír származású. Britanniában született, apja diákonus volt, nagyapja pap. Tizenhat éves korában elrabolták, és Írországba hurcolták. Birkákat kellett őriznie az ország nyugati partvidékének hegyein. Hatévi fogás után álmában hangot hallott, mely azt mondta neki: „Nemsokára visszatérsz hazádba.” A hang indítására elmenekült, és kalandoz után végl visszatérte Britanniába, a szüleihez. Ekkor apja és nagyapja példáját követte már papnak készült. Egy éjjel álmában megjelent nála egy ír férfi, és levelet adott át neki. A címe ez volt: *Az írek hangja*. Amikor el akarta olvasni, Írország partjai felől ezt a kiáltást hallotta: „Jöjj, szent ifjú, hozzánk, és légy ismét köztünk!” Ebredésekor annak jeleként értelmezte az álmot, hogy Isten a szomszédos ország megtérítésére választotta ki.

Galliaián tanult, amikor Celestzin pápa úgy döntött: püspököt kell Írországba küldeni – és Patrikot választották a feladatra. Missziója páratlanul sikeres volt. Nemcsak a törzsfőket nyerte meg, hanem a népet is. Gondja volt rá, hogy az írek keresztenyé válása ne maradjon külsődleges. A papok és a világiak életének szilárd

kereteket adott, és ezzel megvetette annak a szokatlanul kemény fegyelemnek az alapjait, amivel az ír Egyház századonként kitűnt, és ami képessé tette rá, hogy kiálljon egy rettentetés üldözött. Patrik így írt azokról az ezrekről, akiket megkereszteltek: „Isten a tanúm, hogy közülük egyet sem tévesztettem meg.”

Hogy ót bízták meg az írországi miszió befejezésével, jórészt annak köszönhette, hogy fogására alatt megismerte az országot, és kifogástalanul beszélte az ottani nyelvet. Írország lett az első az Alpoktól északra, mely saját egyházi nyelvet és irodalmat fejlesztett ki.

Tisztelete eleinte írországon kívül szinte alig terjedt el. A Szent Patrik emlékére tartott, Lough Derg-i bűnbánati zarándoklathoz ma is hozzátaroztak, hogy a zarándokok egész éjszakákat imádságban töltenek a bazilikában, és hogy álmosságukon úrrá legyenek, időnként körüljárják a templomot. Így aztán reggel mintegy az üdvösségek jeléktől üdvözlik a napot, amikor a tengeren túl fölkel.

L. K.

MÁRCIUS 19., PÉNTEK – SZENT JÓZSEFNEK, A BOLDOGASÁGOS SZÜZ MÁRIA JEYESÉNEK FŐÜNNEPÉ

(Józska, Bánk) – 2Sám 7,4–5a.12–14a.16 (Az Úristen neki adja atyjának, Dávidnak trónját. [Lk 1,32]) – Róm 4,13.16–18.22 (A reménytelenségen is reménykedve hitt.) – Mt 1,16.18–21.24a

(A Máriában fogant élet a Szentlélektről!) vagy Lk 2,41–51a (Nekem Atyám dolgoiban kell lennem.) – **Énekrend:** Ho 213 – ÉÉ 646, Ho 213 – ÉÉ 264, Ho 132 – ÉÉ 662, Ho 274 – ÉÉ 361.

MÁRCIUS 20., SZOMBAT (Klaudia, Csák, Kötöny) – Jer 11,18–20 – Jn 7,40–53.

MÁRCIUS 21., NAGYBÖJT 5. VASÁRNAPJA (Benedek, Bence, Flüei Miklós) – Jer 31,31–34 (Az Úr szövetséget köt népével, az új törvényt a szívekbe írja.) – Zsid 5,7–9 (Krisztus a szenvédekből engedelmességet tanult, és hódolataért meghallgatásra talált.) – Jn 12,20–33 (Jézus meghird

A megújulás örömeivel és kíváncsiságával

Szolnoki látogatás Gáspár István plébánosnál

Két megújult templomot megyünk megnézni: az Alföld közepén fekvő Szolnok két kiemelt műemlékét, a Szentháromság-templomot és a Magyarok Nagyasszonya-templomot. A Tisza és Zagyva találkozásánál fekvő településnek nagy gyakorlata van a megújulásban. Hiteles adatok szerint tízszer pusztult el ellenséges dúlás következtében, a tizenegyedik alkalommal, 1739-ben pedig egy ciklon és nyomában a tűzvész tette a földdel egyenlővé a romjaiból alig két évtizeddel korábban újjászületett várost. Csak az akkoriban épült templom és a kolostor menekült meg, az elszigeteltségének köszönhetően. Ezért a Szentháromság-templom – vagy ahogyan a szolnokiak nevezik, a Nagy-templom – a város legrégebbi műemléke, amely most barokk pompájában megújulva várja a híveket.

Még érezni lehetett a folyosón a festék szagát, amikor felkerestük Gáspár István plébánosát, aki tavaly augusztus óta három társával – Polcz Zoltán káplánnal, valamint Hartung Ferenc és Vizy Domonkos atyákkal együtt – látja el itt a szolgálatát. A papi lakásokba, amelyeket a kolostor épületében alakítottak ki, nemrég költöztek be. Még folynak a munkálatok az udvaron, amely az épületegyüt-

imádkoznak a saját szavaikkal, semmit nem kell erőltetni. Az óvodások között már ott-hon érzem magam, az iskolában még keresem a helyem” – meséli a 2011-ben egyházi fenntartásba vett, nyolcszáz fős Tiszaparti Római Katolikus Általános Iskola és Gimnáziumban, illetve a nyolccsosportos Mustármag Óvodában végzett munkájáról Gáspár István.

A lelkipásztori közösségi élet most indul Szolnokon. A

meghívunk az embereket. Következő feladatunk pedig a munkatársaink megtalálása, már dolgozunk csapatunk kialakításán” – meséli a plébános.

Gáspár István augusztustól él Szolnokon, az építkezés kellos közepébe csöppent bele, és a járvány miatti rendkívüli állapotok sem könnyítették meg a dolgát. A négy lelkipásztor 28 ezer embert szolgál: a Nagy-templomhoz, a Vártemplomhoz, a Szentlélek-templomhoz,

tot igyekezünk kialakítani a városvezetéssel, és Szolnokon sok a civil szervezet. Lassan megismértem a környezetemet. Jó volt a fogadtatásunk, úgy érzem, a gondviselés hozott ide. Már tervezzük a nyári taborokat, alig várom, hogy vízre tegyem a kajakom. Az építkezés még eltart egy darabig: a rendházban a vendégszobák felújításával zarándokszállást, a várplébánián a tetőteriben diákszállást szeretnék kialakítani.”

A beszélgetés után fölkerekedünk, hogy megnézzük a két felújított templomot. A Magyarok Nagyasszonya-plébániatemplom, közkeletű nevén a Vártemplom 2019 végére készült el, majd a következő év elején megkezdődtek a belvárosi Nagytemplom és a

Szolnok másik kincse a Vártemplom – külön megjelenésében korának klasszicista stílusjegyeit viseli

test összeköti a közösségi házzal és a cserkészszövetséggel. Ezek mögött áll a katolikus iskola és az óvoda épülete.

Gáspár István egy óvodai foglalkozásról érkezik a beszélgetésre. „Az óvodában és az iskolában lelkivezető vagyok. Az ovisok minden hétfő délelőtt jönnek a templomba, az óvodapedagógusokkal példig kihetetlenül tartunk találkozót. Az iskolában a gyerekek Polcz Zoltán atya foglalkozik, a pedagógusokkal én. Az ovisokkal való találkozásokra soha kell készülnöm, jóval többet, mint egy vasárnapi prédiációra. Nem könnyű minden perben lekötni a kicsik figyelmét. Énekelünk, bábozva mesélem el nekik a bibliai történeteket. Törekszem arra, hogy bevonjam őket a foglalkozásba; hogy megszólítsam őket. Az elémény segít, hogy jobban átléjék, magukének érezzék a történetet. A gyerekek szépen

négy pap célja, hogy közösségi lelkipásztorkodást alakítson ki. „Ez új helyzet számomra, régóta nem éltem papi közösségen. Magunkból kell felépítenünk egy családot, kialakítanunk a családi légiókort. Ez sok örömet és kihívást is jelent. A pap testvérek örömmel fogadták, hogy papi közösségenélhetnek. A minden napban együtt étközünk és imádkozunk, közösen készülünk a prédikációkra, és megosztjuk egymással a tapasztalatainkat, a gondolatainkat. A Covid-járvány miatt most behúzott kézifékkel, tyúklépésekben haladunk, minden a helyzet függvényében, ahogy éppen lehet. Ez az időszak ugyanakkor jó lehetőséget kínál a közösségi életformára. Nemrég költözünk be a kolostor épületébe, meg kell találnunk az otthonunkat, be kell rendezkednünk, hogy legyen hova

tartozókat, a Széchenyi-lakótelepen és a Szandaszűrőn előket. A pártállami időkben Kis-Moszkvának nevezett Szolnokon szinte minden felszámoltak, ami a régi időkre emlékeztetett, és teljesen új arculatot adtak a felduzzasztott lakosságú városnak. „Itt nincs hagyománya az egyházi kötődésnek, de nem a nulláról kell kezdenünk az építkezést, mert az elődeink jó munkát végeztek. A katolikus óvoda és az iskola preevangelizációs lehetőséget jelent, és persze nagy kihívást is. A gyerekek mellett a szülőket is szeretnék megszólítani, ezért Alpha-kurzust szervezünk. És sok az egyéb teendő is. Ez itt az Alföld, kapával vagyunk neki a föld megművelésének” – vágolja helyzetüket.

„Bizakodó vagyok. Az ökümenikus lelkészük szépen működik, havi rendszerességgel találkozunk. Jó kapcsolat-

a Szentháromság ünnepén – a templom búcsúnapján – elosztották a leginkább rászorulók között.

A templom története 1718-ra nyúlik vissza, ekkor épült meg az a Szentháromságának szentelt kápolna, amelyet 1723-ban vettek használatba. Mivel ezekben az években a város lakossága rohamosan nőtt, így várható volt, hogy hamarosan nagyobb templomra lesz szükség, ezért a kápolnat eleve úgy terveztek meg, hogy bővíthető legyen. 1722-ben kolostor építéséről döntötték. A munkálatok 1736-ban kezdődtek el: lerakták a templomhajó alapjait, a Szentháromság-kápolna az épülő templom szentélye lett, dél felől pedig ehhez csatlakozva kezdték meg a kolostor építését. A rendház így összeépült a templommal, három oldalról körülvéve a négy-szögletes udvart. A tervezet Giovanni Battista Carloni (1682–1747) Egerben élő építőmester készítette. Az érett barokk stílusú templom 1754-re épült fel. Hamarosan a berendezési tárgyai is elkezdték, jómódú polgárok és különféle iparoscéhek adományainak köszönhetően. A mellékoltárok és az impozáns szószék a híres budai ferences műhelyből származik. Készítőjük, a restaurátorok szerint, Konti Lipót Vilmos volt. A hajó rendkívül gazdag, egységes berendezése – a tizenegy mellékoltár, a padsorok, a szószék – a XVIII. század közepeiről való. A templom a mai formáját a XIX. században nyerte el, 1950-ig a ferences szerzetesek tartották fenn.

Szolnok másik kincse a Vártemplom. A Zagyva tisztai

lomban ideiglenes oltárt állított fel, hogy a hálaadó istenszerteletet be tudja mutatni. A következő évben egy ferences konvent mellett épült. A Thököly-féle felkelés, majd a Rákóczi-szabadságharc viharos éveiben szinte lehetetlenné vált az egyházi élet. Négy évre teljesen kiürült a város, majd amikor 1710-ben a néppel együtt a ferencesek is viszszatértek, az akkor várkaptány valami oknál fogva nem engedte be őket a várho. Ezért a város szélén telepedtek le, ahol visszfonadékból, sár-ból, nádból templomokat, deszkákból cellákat építettek.

1718 őszén a vái püspök értesítette a ferenceseket, hogy bérmelegre érkezik Szolnokra. A barátok szerettek volna egy, a püspök fogadására méltó helyet, ezért rendbe tették a Vártemplomot, amelyről hiány-

,

A katolikus óvoda és az iskola preevangelizációs lehetőséget jelent, és nagy kihívást is. A gyerekek mellett a szülőket is szeretnék megszólítani, ezért Alpha-kurzust szervezünk

zott a tető, és egy rövid időre visszaköltöztek a mellette lévő épületbe. A kijavított Vártemplom azonban később a helyőrség temploma lett, a német lakosságnak tartották ott istenszerteletet, a városban épült templom pedig a nép plébániatemploma lett.

Szolnok másik kincse a Vártemplom – külön megjelenésében korának klasszicista stílusjegyeit viseli

rendház munkálatai. A beruházás másfél milliárd forint összegű kormányzati támogatásból valósult meg.

1754-ben a Szentháromság tiszteletére szenteltek a Nagy-templomot; impozáns épületének főkapuja felett egy szoborcsoport látható, amely a névadót ábrázolja. A városban lelkipásztorkodó ferences atyák már az istenára felépítése előtt megalapították a Szentháromság társulatát, melynek szociális feladatai is voltak. A hitélet elmélyítésén kívül szegényeknek szánt adományaikat. Az év folyamán összegyűlt pénzt

torkolatánál épült vár egykor a város védelmi rendszeréül szolgált, de erre ma már csak a stilizált középkori várortony emlékezett. A templom Hámályossy Ferenc építész tervei alapján 1822–1824-ben épült. Külön megjelenésében korának klasszicista stílusjegyeit viseli. A belső téren a főoltár, a szószék, a padok és az áldoztatóracs empire stílusú.

Fordulatos történetre tekint vissza az épület. A török kíszerekon, 1685-ben a felmentő seregekkel együtt érkezett a településre Leiterer Bernardin ferences tábori lelkész, aki egy ideig a városban maradt. A mecssetté alakított Vártemp-

A Vártemplom mostani felújítása a plébániáépületre is kiterjed, a tervező szerint ifjúsági szállást alakítanak ki itt. A viszontagságos történelmet megélt, gyönyörű természeti értékekben bővelkedő város várja, hogy megismerjék. A fogadókézségek megvan az itt élőkben, ahogyan a lelkipásztori közösséget alkotó négy papban is. „A megújulás öröme és nagy kíváncsiság van benne. Indulhatna már az élet, de a vírushelyzet egyelőre még fogva tart minket” – bűcsúzott tőlünk Gáspár István plébános.

Trautwein Éva
Fotó: Lambert Attila

A közélet szellemiségének alakításáért

Harmincéves a Szent Ignác Jezsuita Szakkollégium

Egész hónapon át tartó eseménysorozattal ünnepeli márciusban harmincéves jubileumát a budapesti Szent Ignác Jezsuita Szakkollégium (SZIK).

Mikor fogjuk sikeresnek tekinteni a kollégiumot? Akkor, ha megtérülődik a magától értetődő, természetes igényesség mind az oktatás, mind a közösség és a szellemiség terén. Ha a hallgatók egyéni egyetemi teljesítménye és kollégiumi követelményeknek való megfelelése lehetővé teszi a fokozatos megjelenést a szellemi közéletben. Végül sikeres nem utolsósorban akkor, ha kialakul egy egészésges kollégiumi öntudat, jelezve, hogy jól érzik magukat a diákok a Szent Ignác Kollégiumban” – fogalmazott Forrai István a kollégiumot alapító Szent Márton Alapítvány elnöként 1991-ben.

A SZIK jubileuma egybeesik egy fontos átalakulással, amely az egész magyar felsőoktatást, így a szakkollégiumokat is érinti. A Szent Ignác Jezsuita Szakkollégiumban azon dolgoznak, hogy erre az elsők között reagáljanak és a változást lehetőségekkel ragadják meg – így az ünnepi események mögött egy átalakuló intézményi profil bontakozik ki.

Ebben az új arculatban minden korábbinál markánsabban van jelen az aktív társadalmi felelősségvállalás: segítik a jezsuita rend miszziót, szeretetszolgálati programjaikkal sze-

szi kerekasztal-beszélgetés „Harmincévnyi lelkiki kísérés” témában; Gabriel Fiedler PhD: Harry Potter and History – Magical creatures and where to find them in Medieval folklore; Szerzői és személyiségi jogok a filmkészítésben – Takó Sándor előadása; A jó a rossz és a data – a szakkollégium szimpóziuma.

Forrás és fotó:
Szent Ignác Jezsuita Kollégium

Letették voksukat Krisztus és az Egyház mellett

Admisszió a Központi Papnevelő Intézetben

Admissziót ünnepeltek február 28-án, vasárnap a budapesti Egyetemi templomban, Udvary György veszprémi érsek vezetésével. A papjelöltek közé fogadás szertartásáról Gaál Richárd ötödéves növendék beszámolóját olvashatják.

Egy család minden örvendezik, amikor a gyermekek megernek egy bizonyos feladatra, és újabb életszakaszba lépnek. A Központi Szeminárium közössége is ezt az örömtől élte át február 28-án – igaz, nem gyermekeknek, hanem érett fiatalembereknek öröltethettek, akik már letették voksukat Krisztus és az Egyház mellett.

Az admisszió ünnepe alkalmából négy szemináriát mutatott be Udvary György veszprémi érsek az Egyetemi templom hívő közössége és valójában az egész Egyház előtt. Az admisszióra jelentkező négy pannóniavend négy egyházmegyéből érkezett: Arany Ferenc a Székesfehérvári Egyházmegye, Bárszky Árpád az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye, Csuja Gergely a Kalocsa-Kecskeméti Főegyházmegye, Majláth Tibor pedig a Szombathelyi Egyházmegye papnövendéke. Jelentkezésükre nem csak az elöljáróság mondott igent, hanem egész közösségiünk. Ók maguk pedig határozott válaszokat adtak, amikor az érsek megkérdezte tőlük, valóban akarják-e szolgálni azt a Krisztust, aki odaadt nekünk minden, és őket ennek fejében kiválasztotta arra, hogy elvigék az örömhírt az egész világra.

Az admisszió az egész Egyház ünnepe, hiszen tanúsítja, hogy még minden vannak bátor, istenfűlő, hívő fiatalok, akik konkrétan szeretnék megélni a papságot.

Az ünnepség már a vigíliai, szombaton este elkezdődött, amikor összejöttünk néhányan az Egyetemi templomban, és együtt imádkoztuk az olvasmányos imaórát. Vasárnap reggel ugyanúgy, a reggeli dicséret közös imádkozásával készültünk az ünnepi szentmisére.

Udvary György a szentmisén mondott prédiációban kiemelte, a nagybőji idő lehetőség rát, hogy készüljünk együtt azokkal, akik a keresztséget és a beavató szentségeket húsvétkor veszik fel. „Az Egyház ósidők óta így próbál tenni, így kíséri a katekumeneket. Az admisszió is a készületet tükrözi. Ezért is na-

A szentmisét követően kötetlen beszélgetés során ismerhette meg az admissziót vezető főpásztor a Központi Szeminárium közösségettől.

Az együtt elfogyasztott vasárnapi ebédnél a fődoktor, a kispapi közösség vezetője köszöntötte a pápságra bemutatottakat, akik közül Bárszky Árpád köszöntötte Udvary György érseket, kifejezve háláját azért, hogy vezette az ünnepet és tanításával erőt adott, biztatott, hogy van értelme a pápságnak. A főpásztor a szeminárium ajándékaként a ház borát kapta, valamint egy, a ház címével ellátott futópólót.

Az admisszió ünnepe megerősítette a Központi Papnevelő Intézet közösségek tagjait abban, hogy jó az Egyházhhoz tartozni, jó papnövendéknak lenni, és megéri Krisztust követni, legyen az olykor bármilyen nehéz is.

Forrás és fotó:
Központi Papnevelő Intézet

Hitoktatói reköllekciót tartottak Veszprémben

Online tavaszi reköllekciót szerveztek február 24-én a Veszprémi Főegyházmegye hitoktatói számára, aik a veszprémi Regina Mundi-templomban Udvary György érsek által bemutatott szentmisébe is az interneten keresztül tudtak bekapcsolódni.

A központi hitoktatói reköllekció témája is rendhagyó volt, hiszen a koronavírus-járvány jelentős nehézségeket okozott a hitoktatásban. A nehézségek mellett azonban rengeteg lehetőséget is jelent az online kapcsolattartásra áthelyezett oktatás: új tanítási és tanulási módszerek kell alkalmazni, amelyek kreatív megoldásokon alapulnak, hogy hatékonyan tudják közvetíteni az alapvető hitbeli ismereteket – e téma építve tartott előadást Karáth Gábor balatonalmádi hitoktató, Alternatív módszerek a multimédiás hitoktatásban címmel.

A Veszprémi Főegyházmegye hitoktatónak az előadáson kívül a veszprémi Regina Mundi-templomban celebrált főpásztori szentmisén is részt vettek az interneten keresztül.

A szentmise homiliájában Udvary György érsek Szent Mátyás apostol ünnepén a napi szentírási szakaszokhoz kapcsolódóan a kiválasztottak küldetéséről, feladatáról beszél. minden egyházi küldetésnek ez a lényege: tanúskodni Jézus Krisztus feltámadásáról, de nem külön-külön – akkor sem, ha egyedül végzem a szolgálatomat –, hanem a testvéri közösségen, a tizenkettőben, az Egyházban.

Az egyén hite erősödik a közösség hite által, s az egyén tanúságítétele gazdagítja a közösség egészét. Az isteni kiválasztás képessé is teszi az Egyház szolgálatára a kiválasztottat; képessé arra, hogy úgy szeresse az Atyát, ahogy Jézustól tanulta, hogy képes legyen megtartani a parancsot, képes legyen megmaradni a szeretetben, ahogyan Jézus tette. minden egyházi szolgálat ebből forrásoszik, és ugyanig tekintünk a tanítói szolgálatban ré-

szesűlő testvéreinkre, az egyházmegye katekéta – fogalmazott Udvary György érsek.

Jézus azt mondja János evangéliumában: barátaimnak mondalak benneteket, mert minden elmondtam nektek. Mindent tudtul addam nektek. A katekéta ilyen: Jézus barátja. Mert minden rábított az Egyház. A tudást, a tapasztalatot, a liturgia ünneplését, a karitatív szolgálatot, az ember növekedésének titkát, a bűn és a bűnból való feltámadás titkát, Isten végétlen szeretetét, minden megtanítottam nektek. Mindent átadtam nektek, barátaimnak mondalak benneteket – utalt Jézus szavaira a veszprémi érsek. Hozzátette: a katekéta is ezt a szolgálatot végzik napról napra saját helyü-

kön: elmondják minden, amit tudnak Mesterünkőről, tanúságot tesznek róla a barátaiknak, a növendékeknek, a szülőknek, mindeneknak, aikkel találkoznak. A kiválasztás csodája és titka ez.

„Teljessé tenni a ránk bízottak örömet, ez számunkra is öröm” – mondta a főpásztor. Szentszéde végén háláját fejezte ki a hitoktatóknak: „Hálásak vagyunk ebben a szentmisében azokért a testvérekért, katekéta testvérekért, aik az isteni kiválasztás révén Krisztus tanúiáv lesznek testvéreink körében.”

Forrás és fotó: Veszprémi Főegyházmegye

Köszönet a Kongóba küldött adományokért

A világhálón keresztül február 8-án hirdették meg a „Mindannyian testvérek Afrikáért” programot, amelynek első akciója egy kongói, az Agnus Dei közösség fenntartásában működő árvaház és iskola támogatására szervezett gyűjtés. Már több mint négymillió forint gyűlt össze, március 5-éig várták az adományokat. Az alábbiakban Székely János szombathelyi megyéspüspök üzenetét közzöljük.

Kedves Adakozók!

Nagy örömként, milyen sok ember mozult meg, hogy adjon a föld legszegényebbjeinek, adjon a mbundai árvaházban élő gyermekeknek. Eddig (február 25-éig) 4 378 330 forint adomány érkezett. Köszönjük a nagylelkű segítséget minden jótevőnek!

Az Önök adományaiból összegyűlt összeget az üldözött keresztenyek megsegítéséért felelős álamtitkárság meg fogja duplázni. Egy ilyen méretű segítségből nagyon sok minden megvalósul majd Mbundában a gyermekek számára: étkezés, az árvaház épületeinek megújítása, ágyak, cipők, játékok, taneszközök beszerzése... Hálásan köszönöm a gyermekek nevében!

A gyűjtést még március 5-éig folytatjuk, akkor küldjük ki az összeget a mbundai árvaháznak. Természetesen ezután is lehet még ada-

Selyem kendőjével, / Áldja meg az Isten / Mind a két kezével!” (Pósa Lajos: Áldja meg az Isten)

Székely János püspök
és a „Mindannyian testvérek Afrikáért”
kezdeményezés többi szervezője

Forrás: Szent Márton Köpenye
Alapítvány/Facebook

Fotó: Merényi Zita

Végigment az elhivatottság útján

Esterházy János mártír politikus születésének 120. évfordulójára

(Folytatás az 1. oldalról)

Csak 2017-ben, halála 60. évfordulóján tudtuk eltemetni, ha nem is az egykori családi kriptában, ahogyan annyira szerette volna, hanem a szülőhelyéhez közelí Alsóbodokon.

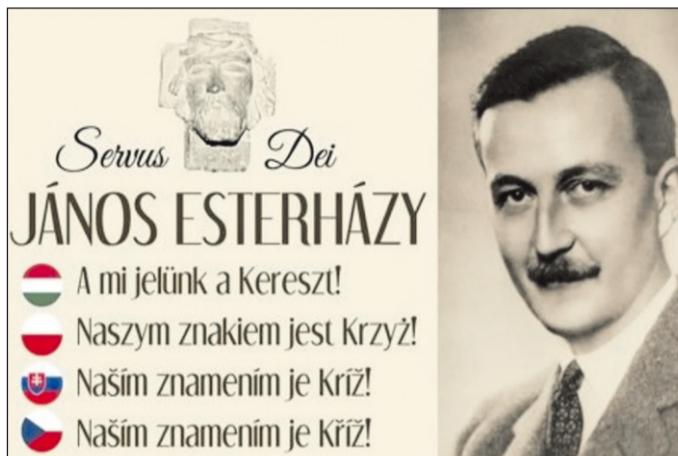
Ifjúként végigélte a Tanácsköztársaság szörnyűségeit, aztán Trianon traumáját a határon túlra szakadva. Mégsem ült le tétlenül a kényelmesebb és biztos életmódot választva, hanem a politikusi élet mellett döntött. A szlovák parlamentben egymaga képviselte a magyarság érdekeit, de nem akárhogyan! Igazi jézusi típus volt: neki is, ahogyan Krisztusnak, odakiálthatta a tömeg, hogy szállj le a keresztről, mentsd meg magad, mégsem tette meg. Esterházy János a határokon kívül rekedt népének akart ilyen lelkülettel a szószólója lenni, a magyar párt egyedüli képviselőjeként csendesen, szelídén képviselte a magyarok ügyét a parlamentben, ha meghallgatták, ha nem. Esterházy nem foglalkozott a károgásokkal, hogy piszkos a politika, hanem ment a maga elhivatottságának útján, és ha nem tudott is látványos eredményeket felmutatni, azért ért el sikereket.

Nem ō mondja, de az egész életvitelére jellemző az a bőlcsebb, mely szerint többet kell gondolnunk arra, hogy jót tegyünk, mint hogy jól érezzük magunkat. Ám mivel jót tett, megkappa gyümölcsként azt, hogy minden körülmény ellenére boldog lehessen. Egy Esterházy-emlékgylésen halottam egyszer, hogy ō a kereszt struktúrájában gondolkodott akkor, amikor a horogkereszt eszméjét akarták elültetni. Azt mondta: van már keresztünk kétezer év óta, nem kell újabb kereszt. Az előadó arról beszélt, hogy

mennél szilárdabban gyökerezik bele a földbe a kereszt függőleges szára, annál biztonságosabban áll az általa tartott horizontális szár, vagyis minden szilárdabb az Istenhez való ragaszkodásunk, annál keményebben tudunk dolgozni az embertárs szeretetén.

Amikor Pozsonyban, 1942-ben megszavazták a zsidótörvényt, Esterházy volt az egyetlen tiltakozó, ainek nem meglepő módon megtírták, hogy elmondja az indoklását, hiszen nagyon is meggyőző lehetett volna. Meg is van a tervezett beszéde, ami ezt igazolja. A szavazás után valamikor ment a pozsonyi utcán, és egy zsidó ember jött vele szemben, aki átment a másik oldalra, hogy ne hozza kellemetlen helyzetbe Esterházyt. Ám ō is átment a túldalra, hogy szóba elegyedjen a megbélyegzett emberrel, aki elmondtá neki, hogy muszáj elmenekülne. Esterházynak megegyezése volt Horthyékkel, hogy akinek ō ad menlevelet, azt befogadják Magyarországra: a felvidéki magyar politikus jóvoltából így menekült meg ez a család a halál-tól, de nem csak ez az egy, hanem nagyon sok.

Egy fiatal, ötgyermekes édesanyát megkérdeztem a minap, hogy mit jelent számára a hazaszeretet. Azt válaszolta: arra szeretném nevelni a gyerekeket, hogy ne menjene ki a jobb pénzért külföldre dolgozni. Körülbelül ennyit jelentett Esterházynak is a szülőföldhöz való ragaszkodása. Amikor újra meg újra főlkínálták neki a báronyszéket a magyar parlamentben, akár Kassa visszatérésekor, akár amikor Csehszlovákiához visszakapcsolták az elszakadt felvidéki részeket, ō a Felvidéken maradást választotta. (Még Edvard Beneš is

tárca nélküli miniszterséget kínált neki. Akkor is a néphez való ragaszkodás mondatott vele nemet: úgy vélte, amíg csak látszat lenne, hogy elfogadják a magyarságot, addig ō nem akar kormánytag lenni.) A felkínált menekülési lehetőségeket nem ragadta meg, azt mondta: nem hagyhatom el azt a földet, amelyet őseink vére és verítéke öntözött.

Szent II. János Pál pápa a maga lengyel szívével ezt mondja a hazaszeretetről, a hazájáról: Debitor factus sum (Adósa lettem). Sajnos ma a hazához való ragaszkodásnak ez a mélysége, amely Esterházy Jánosnak is a sajátja volt, kiveszőben van. Látjuk, hányan engedik el a gyökereket, mennek külföldre, és se odavalók, se magyarok nem lesznek. Vándorolnak a nagyvilágban hontalanul egy életen át.

A hazaszeretettel kéz a kézben jár az áldozathozatal. Mindig elcsodálkozom anyai nagyapámon és édesapámon, akik az első, illetve a második világháborúban védték a házat. Nagyapám Galiciában, oda, ahol a vezérysavakon kívül magyar szót nem hallhattam, apám pedig a Don-hoz. Végig sem gondolva ben-

nük volt, ahogy a régi magyar emberekben, a hazai szeretete. Ahogyan a gimnáziumi bencés történelemtanárunkban is, aki másodízben beszélve Széchenyiiről, sírva mondta: „Fiúk, fiúk, a hazaszeretet.” Láthatta, milyen furcsa arccal meredünk rá, mert akkor az internacionálizmus volt a vezénysző.

Esterházy Jánostól azonban a hazaszeretet mellett elválaszthatatlan az európai egység gondolata is. Édesanya, Tarnowska Erzsébet lengyel származású volt. Ő maga magyar földön, magyar apától született, de szlovákokkal élt együtt, Szlovákiában volt parlamenti képviselő, és a történelem alakulása folytán Csehszlovákiával is volt dolga. Ebben a négy nemzetben, ami a vérét szinte áthatotta, képzelt el Közép-Európa egységét, mintegy a V4-es együttműködés szellemi előfutáraként. Később megjelentek az elképzélései között nagyobb horderejű gondolatok is, mint például a Duna-konföderáció terve. Ezek arra mutatnak, hogy még szélesebb körben foglalkoztatta az európai egység. Nagyon szép hitvallás, ahogyan egyszerre elte meg a magyarságát és a szlovákságát. Amikor Kassa visz-

szatárt Magyarországhoz, az ottani beszédében arra kérte a magyarokat, tartsák tiszteletben a szlovákok jogait. Pozsonyban pedig így beszélt: Szlovák testvéreim, mi, magyarok és szlovákok ezer éve, Szent István birodalmától kezdve együtt élünk, ne szakítunk meg ezt az egységet! Európer volt, nem partikularista.

Nagyon jól mondják a mai politikában, hogy Európa nem olvasztóegy. Esterházy János, amikor egyszer csak Csehszlovákiában találta magát, pontosan tudta: lehetünk úgy békességen és egységen egymással, hogy még mindenki megőrizi a maga hagyományait. Európát a nemzetek Európájának képzelte el, és világos volt számára, hogy kontinensünk nem létezhet tartóoszlopok nélkül. II. János Pál pápa így fogalmazott a tartóoszlopokkal kapcsolatban az Európáról szóló körleveleben: az első a történelem, ami nem emlékkönyv lapozgatása, hanem ablak a jövőre. A második tartóoszlop mindenkitől szerint az igazság, ami Európa számára nem más, mint görög öröksége. A harmadik pedig az igazságosság, a zsidó és a kereszteny gondolkodásmód találkozása.

Ferenc pápánk már a mai korhoz alkalmazkodva fogalmazta újjá, hogy mik is Európa tartóoszlopai, de Esterházy János ezeknek éppúgy megfelel. Megfelel a személy iránti tiszteletnek, amiben a legtörékenyebb ember, a magzat és az elaggott ember védelme is benne van. Fontosnak tartotta a Ferenc pápa szerinti másik tartóoszlopot is, nevezetesen azt, hogy a köztünk lévő különbözőségeket nem megsemmisíteni akarjuk, hanem gazdagásáktól értékeljük. S jellemezte Esterházyt az egészé-

ges laicizmus is, amely nem állítja szembe Istenet és a cézárt, hanem megengedi a szabad vallásgyakorlatot és tiszteleti az államhatalmat is.

Elvek nélkül az ember létezik, de nem él – Esterháznak megvoltak a maga világos elvei. A börtönben is hősies viselkedés jellemzte, amiről leginkább azok a börtöntársai tanúsítottak, akik nem is rokonszenveztek vele. Szent Ciprián ősegyházi várban életéből merített erőt, és vele volt az imakönyve, amiből újra meg újra imádkozott. Nagyon erősen kapaszkodott a lét vertikális valóságába, és nem ragadt bele a börtönlvilág szürkeségeibe, embertelenségeibe, hanem minden megtalálta a módot, hogy felfelé tudjon tekinteni.

Miután tábori püspök lett, a szlovák tábori püspök kollégájával nagyon korán elkezdtük ünnepelni Zalaváron Cirill és Metód emlékünnepeit, mert a szlovák hagyományok szerint ez a két szent ide menekült az üldözés elől. Hiszek abban, hogy a közös misézés által építettük a szlovák-magyar barátságot, és ettől a magyarainknak is könyebb lesz kicsit a sorsa a Felvidéken. Nagyon szép gesztsz volt Rabek püspök úrtól, hogy amikor 2017-ben örök nyugalomra helyeztük Esterházy Jánost, ott volt a temetésen, pedig nem is számítottam rá. Így fogadt: Püspök úr, hallottam, hogy itt leszel, akkor nemek is itt a helyem. S ott voltunk hárman a lengyel érsekekkel, mindenki a saját hazája képviseletében, a három nemzetében, amelynek mindegyike egyaránt fontos volt Esterháznak, aki nem csak eldegett, hanem élt.

Bíró László püspök
Lejegyezte: A. Sz.

A mianmari békés tüntetés szimbóluma lett

A szerzetes nővér térdén állva könyörgött a rendőröknek, hogy ne löjenek

Ann Nu Thawng katolikus szerzetes nővér kiment az utcára az észak-mianmari Kahn állam fővárosában, Myitkyinában, hogy térdén állva könyörgötökön a biztonsági erőknek, ne löjenek a békésen tüntető fiatalokra. Bo bíboros „a nép színeváltozását” kérte nagybőjtő homiliájában.

Ann Nu Thawng a Xavéri Szent Ferenc Kongregáció, egy egyházmegei jogú intézmény tagja a mianmari Myitkyinában. Az országban a szerzetesnővér alak a február 28-ai tüntetések szimbólumává vált. Aznap a rendőrség durván visszaverte a tüntetést az egész ország területén – az ENSZ információi szerint rálőttek a tüntetőkre, tizennyolc ember meghalt és több mint harmincan megsebesültetek.

„Myitkyina térségében mindenbékés tüntetések voltak, nem törétek semmi rendzavarás. Tegnap azonban erőszakos jelenetek zajlottak, melyek a helyzetet eldurvulásával fenyegettek – mondta el a Fides hírügynökségnak Joseph Kung Za Hmung, az első mianmari internetes katolikus portál, a Gloria News Journal főszerkesztője. – Sokunkat meglepített: a rendőrök úgy reagáltak a szerzetes nővér akciójára, hogy

abama példakép az Egyház vezetői előtt: a püspökök és a papok arra hivatottak, hogy kilépjenek komfortzónájukból, és vegyenek példát a bátorosságról.”

Hozzájárult, hogy sok nem katolikus is mélítette Thawng nővérét, aki nekifotózta víruszserű gyorsasággal terjedő közösségi hálókon. „Több mint száz tüntető talált menedéket a kolostorában. Megmentette őket a brutális veréstől és a letartóztatástól” – hangsúlyozta a főszervezőt.

*

Február 28-án, nagybőjt második vasárnapján Charles Maung Bo bíboros, ranguri érsek az ország társadalmi-politikai válságghelyzetéről szólva kiemelte: „A színeváltozás evangéliuma nagyon aktuális, viszszatérítő az elmúlt napok eseményeit. Milyen színeváltozást szeretnék megtalálni ma Mianmarban? Ha megtaláljuk, az egész zúrzavar,

az egész sötétség, az egész gyűlölet elmúlik, és országunk, az Aranyföldnek is nevezett szép ország színeiben átváltozik, a béké és a bőség földjévé alakul át.”

„Ebben a hónapban – folytatta a bíboros – sokat könyörgöttünk: a béké az egyetlen út; a béké lehetséges. Ferenc pápa azt kérte, hogy oldjunk meg minden konfliktust párbeszéddel. Aki konfliktust akar, az nem a jót akarja ennek a nemzetnek. Mindannyian Illéssé válunk, aki a békét

hirdeti, meggyűjtve a remény lámpását a sötétség közepetté.”

Bo bíboros imádkozott a nemzettől, „amely oly sok szenvédést, oly sok haborút, oly sok halottat látott már... Mint Ábrahám, mi is kereszük az Igéret földjét.”

Az Igéret földje akkor jön el, amikor készek vagyunk feláldozni azt, ami nagyon kedves számunkra.”

Bo bíboros így zártá a üzenetét: „A megtérés a nagybőjt központi üzenete. Intézzük kihívást saját magunk-

hoz! Nezzük magunkat egy nagyobb világosságnál! Van egy lehetséges jobb világ, egy lehetséges új Mianmar; lehetséges egy konfliktusoktól mentes nemzet, ha ez a nemzet színében átváltozik a megérdelemmel dicsőségeiben. A békét tegyük a sorsunkká, ne a konfliktust! A fegyverek haszontalanok. A kiengesztődés és a párbeszéd fegyvereit kell magunkra vennünk.

Mianmar Tábor-hegyére tűrelembel, toleranciával kell felmenni, ha részei akarunk lenni a színeváltozásnak. A gonosznak el kell tűnnie, de nem egy másik gonosz az, amely le tudja rombolni.”

A burmai hadsereg február elsején vette át a hatalmat katonai puccsal. Egyéves szükséghelyzetet hirdetett, miután csalással vándolták meg a 2020. novemberi választások után a Nemzeti Liga a Demokráciáért (NLD) pártot, amelynek vezetőjét, Aung Szan Szú Kji kormányfőt orszzébe vették.

Forrás: Fides
Fordította: Thullner Zsuzsanna
Fotó: Vatican News

A házasság patrónusaként tekinthetünk rá

Imafüzet Zita királyné boldoggá avatásáért

Franciaországban Jean Sévillia történész, újságíró évekkel ezelőtt egyesületet hozott létre Zita osztrák császárné és magyar királyné boldoggá és szentté avatásának előmozdítására. A közelmúltban megérkeztek Magyarországra azok a füzetek, melyekben a királyné boldoggá avatásáért szóló imádság kapott helyet. A kiadvány a bejegyzésére váró magyar egyesület kérésére, a francia egyesület támogatásával és Erdő Péter bíboros, prímás jóváhagyásával látott napvilágot. Erőss Réka Máriával, a magyar egyesület elnökével beszélgettünk.

– Mikor és milyen céllal jött létre a Zita királyné boldoggá avatásáért tevékenykedő egyesület?

– Zita királyné Boldog IV. Károly, az utolsó magyar király és osztrák császár felesége volt. Boldoggáavatási eljárását 2019. december 10-én kezdeményezte a franciaországi Le Mans püspöke. A királyné a svájci Zizersben hunyt el, így a hagyomány szerint ott kellett volna elindítani a boldoggáavatási eljárást. Mivel azonban a királyné az utolsó éveit a franciaországi solesmes-i apátságban töltötte bencés oblataként, ezért Franciaországban kezdeményezték az eljárást. Boldoggáavatási ügyének posztulátora Alexander Leonhardt, a Strasbourg Főegyházmegye apátja, a magyar ügyekért felelős viceposztulátor pedig Nagy Norbert Svájcban élő teológus. Az egyesület célja Zita királyné

– Mesélne kicsit Zita királynéről?

Erőss Réka Mária: Zita királyné példamutatóan kitartott a férje mellett a legnehezebb történelmi időkben.

Minden megtett a családjáért, mély hitben nevelte a gyermeket

oly főherceg azonnal a szívébe zárta Zitát, nemcsak a szépsége, hanem mély vallássága miatt is. 1911. június 13-án jegyezték el egymást, és még ugyanabban az évben összeházasodtak. Igazi lelkiségű voltak, szerelmük kölcsönös bizalomra épült. Zita élete a házasságkötés után gyökeresen meg változott, bár ekkor még nem gondolták, hogy a sors hamarosan óriási feladatot ró rájuk. Az 1914. június 28-ai szarajevói merénylet után már trónörökös-párként kellett helytállniuk, majd 1916-ban, I. Ferenc József halála után a trón Károlyra és Zitára szállt. A fiatal uralkodópárt 1916. december 30-án Budapesten megkoronázták. Ekkor már javában tartott az I. világháború. Zita szociális érzékenységét bizonyítja, hogy a nehéz időkben is talált időt az elesettek, a rászorulók segítésére. Napjai egy részét bécsi kórházakban töltötték, látogatta a háborús sebesülteket, néha elkísérte a férjet a frontra, jótékonyági tevékenységeket végzett. Megemlíteni, hogy Károly volt az első uralkodó, aki szociális miniszteriumot hozott létre. Látván a háború borzalmait, mindenkit küzdöttek a békéért.

A hitvesi hűség, a szeretet, az önfeláldozás, a lelkei derű, az Istenbe vetett bizalom, az odaadás és az emberi méltóság tiszteletben tartása voltak a legjellemzőbb tulajdonsgai. Ugy gondoljuk, ha életpéldáját sokan megismernik, az a hitélet föllendítését a vallásos lelkület elmélyítését szolgálhatja.

– Mit kell tudnunk a francia egyesület elnökéről?

– Jean Sévillia francia történész, konzervatív újságíró a Sorbonne Egyetemen diplomázott. 1978 óta a Figaro Magazin főszerkesztő-helyettese. Történelmi tárgyú könyvek szerzője, számos szakmai kitüntetés birtokosa. Művei több nyelven megjelentek. Néhány magyarul is elérhető kötet: Zita, a bátor császárné (2000); Túl jón és rosszon – Hová vezet az anarchista liberalizmus? (2008); Az utolsó császár és király – Habsburg Károly sikerrel államcsínye (2012).

tetben. 1903-ban, tizenegy évesen beiratták a zangbergi Szent József Leánynevelő Intézetbe, ahol több lánytestvérével együtt tanult. Az éles eszű, határozott, korán önállóvá vált kislány hamarosan osztályelső lett. Apai hatásra először a humán tárgyak iránt érdeklődött. Kiváló nyelvérzéke volt, mivel soknyelvű környezetben nevelkedett. Nem sokkal édesapja 1907-ben bekövetkezett halála után, amikor betöltötte a tizenhatodik életévét, Zitának el kellett hagynia az iskolát, és hazaköltözött. Későbbi tanulmányait az Egyesült Királysághoz tartozó Wight-szigeten, a Szent Cecília-zárdában folytatta, amelyet anyai nagynénje vezetett. Az egyházi iskolák és a vallásos édesanya a fiatal hercegnő mélyen hívő gondolkodásmódját már a korai éveiben megalapozták.

– Mikor ismerkedett meg egyémmással Zita és Károly főherceg?

– Fiatal felnőttként 1909-ben Franzensbadban találkoztak, de a rokon szájaknak köszönhetően már gyermekkoruk óta ismerték egymást. Ká-

Az uralkodói párnak közben sorra születtek a gyermekei. Nevelésükre az államügyek mellett is mindig találtak időt. Miután a világháború 1918. november 11-én véget ért, és az Osztrák–Magyar Monarchia felbomlott, Károlynak le kellett mondania a császári trónról, majd a magyar államügyek vezetéséről is. Kétszer próbált meg visszatér-

ni a magyar trónra, mindenkor sikertelenül. A második kísérlet után Zita királyné követte férjét Madeira szigetére, a száműzetésbe. Károly itt hunyt el 1922. április 1-jén, spanyolnáthában. Azt, hogy milyen nagy szerelem volt kööttük, és hogy Károly minden hitt Krisztusban, a halálos ágyán Zitának mondott búcsúszavai is bizonyítják: „Végtelenül szeretlek téged, találkozunk Jézus legszentebb szívén!” Nyolcadik gyermekük, Erzsébetnek Zita már özvegyként adott életet.

– Hogyan alakult Zita királyné élete, miután megözvegyült?

– Gyermekivel együtt Spanyolországba költözött, ahol rókonai, XIII. Alfonz király nyújtott menedéket nekik. Hat évet töltötték itt, majd kéziből Belgiumban, Franciaországban, Portugáliában, az Egyesült Államokban és Kanadában éltek. Zita királyné a gyermeket fölnevelése után visszatért Európába, és beteg édesanyját ápolta. Élete utolsó éveiben sok időt töltött imádásban a svájci Zizersi apátságban. 1989. március 14-én halt meg, kilencvenhat évesen. A bécsi kapucinusok kriptájában temették el, szívét férje szíve mellett örzik a svájci muri kolostorban.

– Milyen tulajdonságai teszik méltóvá Zita királynét arra, hogy az Egyház boldoggá avassa?

– Rendíthetetlen volt az istenite. A rábítottak sorsa iránti felelősségrézete és a szegények, elesettek érdekelében végzett irgalmas cselekedetei nem alkalmoszerű voltak, hanem meghatározták a minden nap életét. Friedrich Gustav Piffl bíboros, bécsi érsek joggal nevezte őt a szenvédők őrangyalának. Életét és házasságát Károllyal a hitéből élte meg. Szent II. János Pál közelről ismerte Zita királynét. Ő javasolta elsőként a szent előtű Zita boldoggá avatását. A királyné és férje, Boldog IV. Károly így közösen válthatnak a házasság patrónusaivá. Szent II. János Pál a házasságra úgy tekintett, mint a társadalom jövőjére, és a királyi

és a karrier pedig elhalványult. Férjem Erőss Loránd idegesbész, a Magyar Máltai Lovagok Szövetségének ispota. A hivatala teljes embert kíván, ezért ahhoz, hogy a támásza legyen és a négy gyermekünk is biztonságban, szeretetben nőjön fel, nekem is teljes emberként kell helytállnom itthon.

– Mi az, ami különösen megragadt Zita alakjában?

– Példamutatóan kitartott a férje mellett a legnehezebb történelmi időkben. Mindent megtett a családjáért a férje halála után is. Mély hitben nevelte a gyermeket. Mindezenekben felül minden volt ideje és figyelme a legelesettebbekre. A gyermeket nevelte mellett naponta tett a betegekért, a nélkülözökért, a menekültekért. Számonra is a gyermeket keresztényleg megjegyzem: a lengyel pápa édesapja a Monarchia tiszte volt, és a IV. Károly iránti tiszteletből adta fiának, a későbbi pápának a Karol keresztnévét.

– Ön hogyan kezdett foglalkozni Zita királyné életével, és minek köszönhető, hogy a bejegyzés előtt állt magyar egyesület elnöke lett?

– Tagja vagyok a Máltai lovagrendnek, és 2019-ben itt találkoztam Habsburg–Lotharingiai Christiana főhercegnő-

vel. Ó kért fel arra, hogy szeretnék imádkozni Zita királyné boldoggá avatásáért

Mennyi Atyánk, te Fiadnak, a mi Urunk Jézus Krisztusnak megaláztatása által megszabadítottad a világot; öt pedig, aki király volt, de értünk szolgává lett, és odaadta életét sokakért, felmagasztaltad.

Add jóságosan, hogy szolgálodat, Zita királynét Egyháza oltárain tisztelezettsége. Benne a hitnek, a próbatételek idején is élő reménynek és a te isteni gondviselésedbe vettet rendíthetetlen bizalomnak csodálatos példáját adtad nekünk.

Add, hogy férjével, Boldog Károly királlyal együtt a házastársak számára a hitvesi szeretet és hűség példaképe, a családok számára pedig a keresztény nevelés tanítómestere lehessen. Zita királyné minden nehézség közepette kitárta szívét az emberek, különösen is a legszegényebbek felé. Add, hogy ezért mindenki számára a szolgálat és a felebarátai szeretetet példaképével várhat.

Közben járásnának segítségével hallgasd meg kérésünket (itt röviden megemlíthető a kérés). Ezt Krisztus, a mi Urunk nevében kérjük. Amen.

vel. Ó kért fel arra, hogy szeretnék imádkozni Zita királyné boldoggá avatásának előmozdítására. Egy évvel ezelőtt Depaula Flavia atya, aki 2020-tól érseki titkár az Esztergom-Budapesti Főegyházmegyében, szentmisét mutatott be a zugligeti Szent Család-templomban Zita boldoggá avatásáért. Ezután Elizabeth Montfort, a francia egyesület főtitkára tartott előadást a magyar érdeklődöknek.

– Kérem, meséljen kicsit magáról.

– 1993-ban német–angol szakon végeztem az ELTE-n, tanári és nyelvészdiplomám van. Kezdetben a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen tanítottam, és fordítottam, de ahogy jöttek a gyerekek, egyre fontosabb szerepet kapott az életemben a család; a munka

sel, reménytelenséggel, betegséggel küzdő, izolációban élő emberek számára most, a Covid-19-járvány idején, és utána is.

– Mit remél az imafüzet megjelenésétől?

– A mai világban a házasság intézménye állandó támadásnak van kitéve. A füzet segítségével országos imáldánya hívhatjuk a családanyákat, ha vi rendszerességgel, egy adott időpontban. A házasságok megóvásáért és a családok egyben tartásáért imádkozunk, és kérjük Zita királynét mint a házasság patrónusát, hogy segítsen megóvni a házastársi kapcsolatokat, hiszen csak így nőhet fel szeretetben és biztonságban a jövő nemzedéke.

Bodnár Dániel
Fotó: Lambert Attila

A katonák mellett állunk, számíthatnak ránk

Beszélgetés Berta Tibor kinevezett tábori püspökkel

(Folytatás az 1. oldalról)

Egyházi joghatóság szempontjából ekkor kezd elválni a szolgálat az egyházmegyéktől, és kialakulnak az önálló katonai vikariátusok, amelyeket helynökök vagy tábori főpapok, főlelkészek vezetnek. Ma a világban harminchatt katonai ordinariátus működik, de több országban más formában is létezik a katonalelkészet. Az elsőt 1910-ben Chilében alapították meg. Magyarországon 1994 óta működik újra a tábori lelkészeti, illetve a katonai ordinariátus.

- Az ordinariátus intézményes egyházi szabályozása mikorra tehető?

Nagy előrelépés a II. vatikáni zsinaton történt, majd 1986-ban II. János Pál pápa kiadta a *Spirituali militum curae* kezdetű apostoli konstitúciót, a katonák lelkigondozásáról.

Ez szabályozza – megújítva az addigi számos pápai rendelkezést –, hogy mi az ordinariátus feladata; előírja, hogy legyen egy vezetője, hivatala és főtemploma, és azt is meghatározza, kik lehetnek tábori lelkészek. Ezáltal elhelyezi az ordinariátust mint szervezetet az Egyházban. Idehaza a köznyelvben kissé pontatlansul *tábori püspökségnek* is szoktuk nevezni az ordinariátust, de ilyen megnevezés hivatalosan nincs az Egyházban. Az ordinariátus megnevezés hazai befogadása mintha nehezebben menne, sokan nem tudnak mit kezdeni ezzel a kifejezéssel. De például Erdélyben, ahol a kommunizmus idején az Egyház akadályozva volt a püspökök kinevezésében, és sok püspökség vezetését ordinariátus kinevezésével oldották meg, a történelmi helyzetből adódóan a hívek is értik és használják ezt a kifejezést.

- Hogyan épül fel Magyarországon a Katonai Ordinariátus?

Az egyházmegyékhez hasonló részegyház vagyunk, joghatóságunk ugyanakkor az egész országra kiterjed, minden olyan helyre, ahol katonák vannak, és a családtagjaik. Saját anyakönyveket vezetünk, azaz ha valakit megkeresztelünk vagy temetési szertartást végezünk, azt magunk adminisztráljuk. Jelenleg Bíró László emeritus tábori püspökkel együtt tizenhárman szolgálunk aktívan az ordinariátusban. Ahogy az a létszámiból is kiderül, csak a nagyobb katonai alakulatoknál tudunk jelen lenni.

- Hogyan tudná meghatároznia a szolgálatuk lényegét?

Szent II. János Pál pápa használta a szolgálatunkra a *kumulatív* szót. Ez azért is szerencsés, mert a katonák a kumulatív lövedék kapcsán ismerik a kifejezést, amely *felerősítő, összegyűjtő hatást* jelent. Szolgálatunkat meghatározza, hogy a katonához köthető valamennyi élethelyzetben jelen kell lennünk. Azaz a tábo-

ri lelkésznek ott kell lennie, ahol a katona van. A laktanyában, a kiképzésen, a gyakorlón, külföldi szolgálatban, minden helyzetben, ahol csak lehetséges.

- Hogyan fogadta a püspökké történő kinevezésének hírét?

Amikor Michael August Blume apostoli nuncius föltet-

rangunk, de ha harangoznánk, se jönne senki a hívásra. Nem igazán működik a hagyományos levél alapul, sőt még a modern közösségi csatornákon keresztül eljuttatott üzenet sem, nálunk senkit nem lehet csak így meghívni egy programra, bibliaórára, imádságra vagy szentmisére. Valamennyi közösségi alkalmunk úgy jön létre, ha odamegyünk

sincsenek. De a személyes oda-lépés a katonához ma is a lelkipásztori munka lényege. Fontos, hogy tudják: ott vagyunk mellettük, és számíthatnak ránk.

- Katonai ordináriusként mit szeretne megvalósítani?

Bíró László püspök atya most véget ért tízéves ordi-

lasztottuk: „Szolgatársak az Úrban” (Kol 4, 7). Mai nyelvre lefordítva úgy is fogalmazhatnánk, hogy *munkatársak az Úrban*, hiszen a katonai ordinárius feladata, hogy közösségen, a lelkészkekkel és a katonákkal együttműködve, velük egy csapatban szolgáljon az Úrban, vagyis a vele és a benne való egységen. A püspöki címert is közösen készítettük

nyira szíven ütött atyai figyelme, hogy bementem a kápolnába, és megoldódtak a bilincsek. Így az ő szolgálatát nem csupán atyai, hanem gyógyító szolgálatként éltem meg. A körlevél ennek tükre, egy nagy püspök, egy nagy ember írása. Köszönöm neki sok más mellett ezt is.

- Hogyan készül a szentelésre?

Az esztergomi ferences gimnáziumba jártam, még onnan ismerem Barsi Balázs atyát. Diáként is meg tudott szólítani a szombat esti bűnbánati alkalmakon, így most is arra kértem, hogy hozzá mehessek el szentelési lelkigyakorlatra. A ferences lelkület közel áll hozzáim.

- Hogyan egyeztetethető össze a békés lelkipásztori szolgálat a katonák fegyverviselésével? Avagy mi a katona hivatala?

Napjainkban a katona a hivatásaként tekint a szolgálatára, ezért lesz a hadsereg tagja. Nincs olyan ember, aki azért menne katonának, hogy öljön. Ahogyan az több pápai dokumentumban és béké világnapjai üzenetben is szerepel: a katona küldetése a béké szolgálata. Olykor előfordul, hogy ez csak fegyverek használatával lehetséges, de minden védelmi célból történik, hiszen a katona az életet védelmez.

el.

A felső részében egy oroszlánt helyeztünk el. Ez utal Júda oroszlánjára, a bűnön és a halál győztes Jézus Krisztusra. Az oroszlán kedvelt és választott szentem, Szent Jeromos egyházyatya jelképállata, és megjeleníti a katonai életet is, hiszen az erő, a bátorág szimbóluma. A címer alsó részében látható máriás szimbólum a Szűzanya átal, a páncélba öltözött fél kar a katonaságra, de szülőföldemre, Somogy megyére is, a szőlőfürd pedig a názáreti Mester példázatára.

- Hogyan fogadta elője, Bíró László püspök innepi körlevelet, melyben az Ön közel harmincénél szolgálatát Jézus szolgálatának előkészítésével, rejtetségével állította párhuzamba?

Nagyon meghatottak Bíró püspök úr sorai. Ezért a körlevélről külön hálás vagyok. De ennél sokkal többert is. Papi lelkigyakorlatokon már korábban is sok helyen elmondtam, mennyi minden köszönhetek neki. Ordináriussá történt beiktatása előtt, tizenegy esztendeje, amikor találkoztunk, egyfajta rabságban voltam, amelynek részleteivel most nem terhelnék senkit sem. Édesanyám már évek óta imádkozott értem, kért, könyörgött, akárcsak Szent Mónika a fiáért. A beiktatás után Bíró püspök atya egyik reggel nem szemrehányón, hanem atyai kedvességgel, egyszerűséggel és hangjában határozottsággal csak ennyit kerdezett: „Tibor, nem tudnál megszabadulni ebből?” Úgy kérdezett, hogy tudta, nem neki kell válaszolnom. Ki is ment az irodából. Any-

a katonához, és személyesen megszólítjuk, meghívjuk őket. Ez nemcsak a Szentírás alapján álló meggyőződésem, hanem a tapasztalatunk is ezt mutatja. Ladoci Gáspár, első tábori püspökünk mondta találóan, hogy biztosan találkozni fogunk a szolgálatunk során kafarnaumi századosokkal. Igaza lett, számtalan ilyen példát tudnánk felsorolni, és nem csak századosi, de szakaszvezetői, zászlói, ezredesi vagy tábornoki rendfokozattal

Ahogyan az több pápai dokumentumban és béké világnapjai üzenetben is szerepel: a katona kiüldetése a béké szolgálata. Olykor előfordul, hogy ez csak fegyverek használatával lehetséges, de minden védelmi célból történik, hiszen a katona az életet védelmez

ném azt a mondatot is, ami annak idején a Kálvária keresztyére alatt álló katonatiszt szájából elhangzott.

Ha visszatekintek az időben, minden egyes szolgálatunk egy-két ember részvételével indul, és hosszú időnek kellett eltöltenie ahhoz, hogy a közösségi alkalmainkon, különféle rendezvényeinken, a liturgiákon részt vevők száma lassan, de biztosan növekedésnek induljon. Amikor 1994-ben újrakezdődött a katonalelkészeti szolgálat, sokáig falakba, akadályokba ütközöttünk, ma szinte pokhálószerű elválasztók

– Április 10-én, a húsvét utáni szombaton szentelnek majd püspökké a budapesti Szent István-bazilikában. Erő Péter bíboros, prímás lesz a főszentelő, Michael August Blume apostoli nuncius és Varga László kaposvári püspök pedig a társzentelők.

- Választott már jelmondatot?

Pál apostolnak a Kolosszeihez írt leveléből néhány munkatássammal közösen vá-

- Mi lehet a célja egy katona lelkipásztori gondozásának?

A Magyar Honvédség szolgálati szabályzatából az egyik parancsnoki értekezletre kigyűjtöttem, hogy milyen elvárásoknak kell megfelelnie a katonának. A szabályzat elő néhány oldala felsorolja minden köszönhetet neki. Csupán néhány tulajdonosa a sok közül: a katona becsületes, őszinte, bátor, áldozatkész, hajázat szerető, szabálykövető, bajtársias, segítőkész, gondoskodó, ponatos, segít mások előrehaladását, fizikumát rendben tartja, fegyelmezett, mások jogait tiszteletben tartja. Az jutott eszembe, hogy mindenek tulajdonképpen egy szentírási mondattal foglalható össze: „Legyeket hárít tökéletesek, amint menne Atyátok tökéletes” (Mt 5, 48). Az életszentésg mindenjük hivatása, a katonáé is.

Kuzmányi István
Fotó: Merényi Zita

,

Ahogyan az több pápai dokumentumban és béké világnapjai üzenetben is szerepel: a katona kiüldetése a béké szolgálata. Olykor előfordul, hogy ez csak fegyverek használatával lehetséges, de minden védelmi célból történik, hiszen a katona az életet védelmez

ném azt a mondatot is, ami annak idején a Kálvária keresztyére alatt álló katonatiszt szájából elhangzott.

Ha visszatekintek az időben, minden egyes szolgálatunk egy-két ember részvételével indul, és hosszú időnek kellett eltöltenie ahhoz, hogy a közösségi alkalmainkon, különféle rendezvényeinken, a liturgiákon részt vevők száma lassan, de biztosan növekedésnek induljon. Amikor 1994-ben újrakezdődött a katonalelkészeti szolgálat, sokáig falakba, akadályokba ütközöttünk, ma szinte pokhálószerű elválasztók

- Választott már jelmondatot?

Pál apostolnak a Kolosszeihez írt leveléből néhány munkatássammal közösen vá-

Egyházi zenei rovatunkat **Mértékadó** című kulturális mellékletünkben olvashatják.

SZENTMISE-KÖZVETÍTÉSEK ÉLŐBEN

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia 2020. november 9-ei közleményének 2. pontjában olvassuk:

„A jelenlegi, kivételes helyzetben is érvényesek a *Katekizmusban* (KEK 2183.) és az *egyházi törvénykönyvben* (CIC 1248. k. 2. §) található előírások, amelyek szerint ha valaki számára súlyos okból lehetetlenné válik az eucharisztikus ünneplésben való részvétel, igen ajánlatos, hogy helyette töltön kellő időt imádsággal – a Szentírás olvasásával, zsolozsma végzésével vagy más imával, el-mérlegéssel – egynéleg vagy a családban. Bár a szentmiseren való részvétel nem helyettesíthető, több helyen van online vagy televíziós míséközetítés, hogy megerősítse, vigasztalást és bátorítást nyerjenek azok, akik most nem tudnak részt venni vasárnapi és ünnepnapi szentmisén. A közvetítések rendjéről felületeinken folyamatosan tájékoztatást adunk.”

Az alábbiakban a teljesség igénye nélkül közöljük, hogy mely magyar és idegen nyelvű szentmise-közvetítésekbe lehet bekapsolni.

TELEVÍZIÓK

Duna Tv

2021. március 14-étől minden vasárnap 11 órakor közvetítének szentmisét.

Apostol Tv

Hétfőtől szombatig 8 órától (elő) és 17 órától (ismétlés), vasárnap 10 órától (elő) és 17 órától (ismétlés). Nézhető a www.apostoltv.hu oldalon.

EWTN/Bonum Tv

Mindennap magyar nyelven: 8.30-kor (elő), 12 órakor (ismétlés), 17 órakor (elő), 20 órakor (ismétlés). Mindennap angol nyelven: 14 órakor EWTN Daily Mass (elő) az EWTN központjából, Alabamából (USA). Megtalálható a nagyobb kábelszolgáltatók csatornakesztságában és nézhető a www.katolikus.tv oldalon.

Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye

Debrecenben, a Szent Anna-székesegyházban Palánki Ferenc debrecen-nyíregyházi megyéspüspök november 15-étől visszavonásig minden vasárnap 11.30-tól mutat be szentmisét a debreceni Szent Anna-székesegyházban, amit a Debreceni Televízió közvetít.

RÁDIÓK

Magyar Katolikus Rádió

Minden hétköznap reggel 7 órától, vasárnap délelőtt 10 órától. Hallgatható a www.katolikusradio.hu honlapon.

Szent István Rádió, Eger

Elő közetítés hétfőtől szombatig reggel 7 órától, vasárnap délelőtt 10 órától az egri bazilikából. 18 órakor rózsafüzér imádkoznak a Szent István Rádió eger stúdiójában. Hallgatható a www.szentistvanradio.hu honlapon.

Mária Rádió

Hétköznap 9 órától, szombaton 18 órától, vasárnap délelőtt vártozó időpontban. Hallgatható a www.mariaradio.hu oldalon.

Felvidéki Mária Rádió

Hétfőtől péntekig 9, 15 és 18 órától, szombaton és vasárnap 15 és 18 órától. Hallgatható a www.mariaradio.sk oldalon.

Erdélyi Mária Rádió

Hétfőtől szombatig 8 és 18 órakor (magyar idő szerint 7 és 17 órakor). Vasárnap délelőtt és délután. Hallgatható a www.mariaradio.ro honlapon.

Hol és mikor követhető elő szentmise-közvetítés?

További összegyűjtött lehetőségek a *Magyar Kurír* oldalán: www.magyarkurir.hu

IMAÓRA

Elváltakért és egyedülállókért mutatnak be szentmisét minden hónap első keddjein 16 órakor a budapest-belvárosi Szent Mihály-templomban (Budapest V. kerület, Váci u. 47/b).

Tiszta Olvasóink!

Az egyházi közleményeket és híreket szerkesztve közöljük. Megértésüket köszönjük.

A szerkesztőség

INGATLAN

KIADÓ egy Óbuda központjában lévő, 33 nm-es, teljesen felújított, berendezett lakás egy vagy két fő részére. Havi 95 000 Ft + rezsi, háromhavi kaucióval. T.: 06/70-230-3919

RÉGISÉG

PAPÍR- ÉS FÉMPÉNZT, bályegyet, képeslapot, papírrégiséget és más régiségeket vásárolunk, illetve árverésre átveszünk. Bu-

A Boldogasszony Imaszövetség tagjai a kert imaszándékok mellett rendszeresen másért is fohászkodnak egész Édesanyánhoz a hét minden napján: hétfőnként az egyedülállókért és a magányosokért, keddenként a katolikus oktatási intézményekért és a fiatalokért, szerdánként az állami és az egyházi vezetőkért, péntekenként az idősekért, a betegekért és a szenvédőkért. Továbbra is szerepettel várják a hívőket a tagok sorába. Csatlakozni az egész év folyamán bármikor lehetséges. Bővebb információ: <https://pecsiegyhazmegye.hu/cimke/imaszovetsseg>

A Szent Imre-kápolna Szeretettláng-imacsoporthoz minden programját megtartja. Az eredeti időpontokban továbbra is otthonainkban imádkozunk. A résztvevők áldást kapnak a megadott időpontban az Oltáriszentséggel. Honlapunkon keresztül elérhetők vagyunk (www.szeretettlang.info.hu). Programok: márc. 12., péntek 16 óra: keresztút; márc. 18., csütörtök 18 óra: szentségitmádás édes Házánkért; márc. 19., péntek 16 óra: keresztút; márc. 26., péntek, 16 óra: keresztút, fájdalmas péntek, Mária keresztiútját járjuk.

Nagykilenced – Közös készülődés Szent Rita Ünnepére. Budapest központjában található a Szent Rita-templom (1081 Budapest, Kun utca 5.), ami az egyik legismertebb és leglátogatottabb kis templom Pesten. Szent Rita élete viszontagságos volt, sok-sok megróbáltatással, éppen ezért nehez sorsú lányok, édesanyák és asszonyok fordulnak hozzá, a lehetetlen úgyek közbenjárójához, hogy segítséget kérjenek tőle. Ünnepe május 22-én van, melyre titselfelkiállók sorozattal készülnek. Szent Rita 15 éven át viselte homlokán Jézus töviskoszorújának egy sebét, ezért 15 héten át tart az imádságos lelkigyakorlat, mely egyben előkészület a szent ünnepére. Ebben az évben a csütörtök reggel 9 órakor kezdődik szentmisében Tóth Tamás, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia titkára tartja a lelkigyakorlatos felkészülést, melynek mottoja: *Élő vizek forrásánál (Elmélkedések a Jézus Szíve-litániáról)*. Ha személyesen nem tud részt venni a szentmisén, a következő lelkiségékel segítségevel kapcsolódhat be a lelk felkészülésbe: előző ünnepére. Ebben az évben a csütörtök reggel 9 órakor kezdődik szentmisében Tóth Tamás, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia titkára tartja a lelkigyakorlatos felkészülést, melynek mottoja: *Élő vizek forrásánál (Elmélkedések a Jézus Szíve-litániáról)*. Ha személyesen nem tud részt venni a szentmisén, a következő lelkiségékel segítségevel kapcsolódhat be a lelk felkészülésbe: előző ünnepére. Ebben az évben a csütörtök reggel 9 órakor kezdődik szentmisében Tóth Tamás, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia titkára tartja a lelkigyakorlatos felkészülést, melynek mottoja: *Élő vizek forrásánál (Elmélkedések a Jézus Szíve-litániáról)*.

Szentmisék Mindszenty József bíboros boldoggá avatására: ért: 2021. április 6., kedd; május 6., csütörtök; június 5., szombat; július 6., kedd; augusztus 6., péntek; szeptember 6., hétfő; október 6., szombat; november 6., szombat; december 6., hétfő. A boldoggá avatási szándékra mondott szentmiséket 7 órakor a Magyar Katolikus Rádió adásával egy időben a Szent István Rádió is közvetíteti a budapest-városmai Jézus Szíve-templomból.

Szentmisék Mindszenty József bíboros boldoggá avatására: ért: 2021. április 6., kedd; május 6., csütörtök; június 5., szombat; július 6., kedd; augusztus 6., péntek; szeptember 6., hétfő; október 6., szombat; november 6., szombat; december 6., hétfő. A boldoggá avatási szándékra mondott szentmiséket 7 órakor a Magyar Katolikus Rádió adásával egy időben a Szent István Rádió is közvetíteti a budapest-városmai Jézus Szíve-templomból.

LELKIGYAKORLAT

Testünk a feltámadás jele címmel tartanak nagybőji lelkineket a páleriferek online 2021. március 27-én, szombaton. További részletek: <https://www.palferi.hu/programok/testunk-a-feltamadas-jele-nagyboji-leksi-nap-a-palferisekkel/>

Tavaszi lelkinapok gyázzsal és veszteséggel elők számára a Szív Lelkiségi Központban, Tahiban (cím: 2022 Tahi, Villasor 7–9. T.: 06/26-387-162), 2021. április 9., péntek 14 órától 11., vasárnap 14 óráig. További információ: 06/30-462-9272 Tegzes Kata/ln SA nővér programvezetőnél.

HALÁZOZÁS

Benedicite Dominus – Tudatjuk mindenkorral, aikik tisztelték és szerették, hogy Lövei Éva Mechtild, az MKB, az Ecclesia Szövetség és az MKPK Titkársága egykor munkatársa, ezüstfogadalmas ciszterci nővér február 26-án Gondviselő Atyához költözött. Temetése március 1-jén az érdi Regina Mundi Árpáságban szűk körben megtörtént. E-mail: pkristofne@gmail.com

A hirdetések tartalmáért és azok valódiságáért a hirdető vállal felelősséget.

dapest VI. kerület, Andrásy út 16. T.: 06/1-266-4154 – nyitva: hétfő-szerda 10–17, csütörtök 10–19 óra között.

SZOLGÁLTATÁS

FOGSOROK, hidak készítése, javítása, szükség esetén háznál is. T.: 06/1-213-5726

TÁRSASHÁZ-TAKARÍTÁST vállalunk Budapesten. T.: 06/70-633-2244

**A BUDAPEST-KELENFÖLDI SZENT GELLÉRT PLÉBÁNIA
EGYHÁZI FENNTARTÁSÚ URNATEMETŐJÉBEN
URNAFÜLKÉK MEGVÁLTÁSÁT,
valamint
ZÁRTSZÓRÁSOS TEMETÉS LEHETŐSÉGÉT KÍNALJA.**

Temetőnk minden nap 8 – 18 óráig látogatható.

Urnairoda nyitvatartási ideje

Hétfő – péntek: 10 – 16.30 óráig. Telefon: 1/203–8912

Plébániapiroda nyitvatartási ideje

Hétfőtől péntekig: 10 – 11.30 és 13.00 – 16.30. Tel./fax: 1/203–8915

Templomunk miserendje

Vasárnap: 9.00, 11.00 és 18.00

Hétköznap: 7.00 és 17.00. Szombaton 7.00, 18.00

Cím: 1115 Budapest, Bartók Béla út 149.

Internet: <http://szentgellertplebania.hu>

E-mail: iroda@szentgellertplebania.hu

**A Semmelweis Egyetem Mentálhigiéné Intézete
az Evangélilus Hittudományi Egyetemmel**

és a Szent Atanáz

Görögkatolikus Hittudományi Főiskolával együttműködésben

2021 szeptemberétől akkreditált mentálhigiénés

lelkigondozó szakirányú továbbképzést hirdet.

Felvétel kritériuma: BA, MA, főiskolai vagy egyetemi hitéleti végzettség,

egyházi ajánlás és személyes alkalmasság.

A képzés időtartama:

4 félév, 560 óra

(havonta 2 nap + 2 intenzív héten).

A jelentkezés: az SE Mentálhigiéné Intézetben igényelhető

jelentkezési lapon történik.

Itt letölthető: <https://semmelweis.hu/mental>

A képzésről bővebb tájékoztatást ad:</b

Mindig oda áll, ahol szükség van rá

Beszélgetés Sillye Jenővel az apaképről

Ferenc pápa december 8-án tette közzé Patris corde (Atyai szívvel) kezdetű apostoli levelét abból az alkalomból, hogy Szent Józsefet, Mária jegyesét százötven éve nyilvánították a Katolikus Egyház védőszentjévé. Az egyházfő egyúttal meghirdette a Szent József-évet. Az ötgyermekes Sillye Jenő dalszerző-énekessel telefonon beszélgettünk az apaképről és a Megváltó Jézus Krisztus földi nevelőapjáról.

– Milyen apaképet látott maga előtt gyermekkorában?

- Hogyan?

- Az apa-fiú kapcsolat szempontjából nagyon nehéz helyzetbe kerültem gyerekként. Nem voltam még négyéves, amikor édesapám otthagytott minket: az édesanyámat, a két évvel idősebb bátyámat és engem. Az emlékeimben máig él ez a tragédia, kisgyerekként nagyon nehezen éltet meg, ami történt. Hazakerültünk az anyai nagymamához. Édesanyám nagy szeretettel kezelte ezt a helyzetet, soha nem neveld benneket apánk elleni gyűlöletre, elleniségeskedésre. Inkább arra intett minket, imádkozzunk édesapánkért, hogy az Úristen megtérítse. Mi pedig imádkoztunk édesanyámmal, de természetesen nehezen éltet meg az apáhiányt. Édesanyám figyelt arra, hogy legalább húsvétkor és karácsonykor felkeressük az édesapánkat, de a bátyám és én nem akartuk ezt. Féltünk, nem tudom, miért. Mindig bőmbölve mentem be az ajtón, bár utána lehiggadtam. Apám kedves volt hozzáink, az apai nagymama viszont riasztó jelenség volt számunkra, ösztönösen féltünk tőle. Érdekes volt, hogy a szüleink évekig nem váltak el. Amikor aztán anyám hozzájárult a polgári váláshoz, apám újra megnöszült, és attól kezdve nem akarta, hogy a lakására menjünk. A Murányi utcai lakhelyéhez közeli presszőkban találkoztunk, üdítőt ittunk, sütit ettünk, átadta az ajándékait, ennyi. Semmiféle lelki kapcsolat nem alakult ki közöttünk. Nagyon nehéz volt így, idővel le is szoktunk erről. A bátyám különösen nehezen viselte a helyzetet. Amikor már középiskolás voltam, időnként felkerestem apámát a munkahelyén. A MÁV központjában dolgozott. Mindig kedvesen fogadott, elővette a pénztárcáját, pedig én nem azért mentem be hozzá, hogy pénzt adjon, hanem mert anyám bizta - Edesanyántól és a nagymamánktól vallásos nevelést kaptunk. Angyalföldön laktunk, a kármelita templom mellett, és édesanyánk rábízott bennünket az ottani atyákra. Elmonulta nekik, hogy itt van ez a két, apa nélküli gyermek, és ők nagyon nagy szeretettel foglalkoztak velünk. Ez óriási ajándék és nagy élmény volt nekünk. Szerettünk odajárni, egészken kicsi koruktól kezdve ministráltunk, otthon éreztük magunkat a templomban. Kármelita szerzetes volt a későbbi székesfehérvári püspök, Takács Nándor is. A Központi Szemináriumban kapott valamilyen feladatot, egyébként munkanélkülinek számított azokban az időkben. Édesanyám kérésére ő is foglalkozott, beszélgetett velünk; hittanatóló órák voltak ezek. A diktatúra éveit éltük, mégis nagy hitben és reménységen nevelkedtünk a bátyámmal. Nagyon jó volt, hogy a nagybátyáink, édesanyám fiútestvérei is hihetetlen szeretettel segítettek bennünket. Ferkó bácsi, édesanyám öccse Karagon tanított, többször nyaraltunk nála, csakúgy, mint Józka bácsinál, aki pedig Tamási-ban volt általános iskolai tanár. Mindig nagy szeretettel fogadtak bennünket. A gyerekkorunkban gyógyító élmények voltak ezek. Egy harmadik nagybácsink pedig Budapesten, a Kandó Kálmán Műszaki Főiskolán tanított matematikát. Ha gyengén ment a tanulás, nagymama mindenkorban segített. Amikor középiskolába jártam, egy piarista atya vette át velem a tananyagot, és magyarázta el, ha nem értem valamit. Apámmal sajnos nem alakult ki köztünk lelki kapcsolat, de talán jobb is, hogy nem egy hit nélkül élő édesapával próbált minket egyenesben tartani, hanem a hitet gyakorló atyák és nagybácsik, akik szeretettel törődték velünk.

dat. Anyámban biztosan benne volt, hogy a fiainak szüksége lenne apára. Az élet azonban más területen kompenzált minket.

– Volt Ön előtt egy rossz apa-kép. Mennyire határozta meg ez a későbbi apafelfogását? Julcsival, a feleségével öt gyermekük van.

– A bátyám és én is tudatosan elhatároztuk, hogy mi nem fogjuk elrontani az életünket, ahogyan szegény apánk tette. Megfogadtuk, hogy hűségesek leszünk a feleségünkhez, és sosem hagyjuk el a gyerekeinket, mert az szörnyű dolog. Apaként és férjként mindenig ott voltam a feleségem és a gyerekeink mellett. Amikor Julcsi várandós volt, mindenig elkísértem az orvosi vizsgálatokra, vigyáztam rá, hogy ne legyen semmi gond. Amikor aztán jöttek a gyerekek, nagyon fontos volt számonomra, hogy mellettük legyenek, ha szükségük van rám. Ha kellett, munkaidőben is hazamentem. Soha nem akartam jó pontot szerezni a főnökeimnél azzal, hogy túlrázom; ha lejárt a munkaidőm, mentem haza a feleségemhez és a gyerekeimhez. mindenben segítettem, amiben tudtam. Közben elkezdtem a zenei szolgálatot a megnyomorított magyar Egyházból, jártuk az országot, mentük, ahová az atyák meghívtak minket, és a dalainkkal vittük az embereknek az örömhírt, a reményt. Amíg a gyerekek kicsik voltak, havonta legfeljebb két fellépést vállaltam, a többi időt a családommal töltöttem. Vittük a gyerekeket kirándulni a Börzsönybe, Visegrádra, nagyon élveztek. Foglalkozni akartam velük, mert tudtam, szükségük van rá, hogy együtt legyenek az apukkal, főleg hétvégenként. Mindig úgy éreztem, hogy maga a menny-

ahogyan a gyerekek születtek, növekedtek, ott voltak körülöttünk, megtanultak együtt játszani és segíteni egymásnak. Ha az ember nem figyel

oda, könnyen elsikkadhatnak ezek a dolgok. Tudatosan kell végigcsinálni mindez. Látom a házas gyerekeinken is, hogy törekszenek rá, mert ebben nőttek fel.

- Eddig kilenc unokájuk született. Nagypapaként hogyan viszonyul hozzájuk?

– Az unokákkal más világot él meg az ember, mint a gyerekeivel, nehéz erre szavakat találni. Látja bennük a jövőt, és az élete csodálatos ajándékaiként tekint rájuk. Julcsival minden alig várunk, hogy velük lehessünk, itt is alszanak sokszor. Az unokáink már kiskorukban is nagyon szerettek idejárnai, a mamánál, papánál minden szabadabb volt a világ. Gitároztam, énekeltem nekik, pont úgy, ahogyan annak idején a gyerekeinknek is. Az unokáink is nagyon élveztek a dalokat. Julcsival, a feleségemmel nem találtunk ki új dolgokat, csak a szeretetünket adtuk át nekik, éreztettük velük, jaj, de jó, hogy vannak. Mi ebben találtuk meg az örömjünket, a boldogságunkat. Amikor az unokáink nagyobbak lettek, elháztároztuk, hogy minden nyáron együtt töltünk egy-két hetet az egész családdal, elmegyünk valahová nyaralni. Volt egy plébános atya, aki minden hívott minket, már akkor is, amikor még kicsik voltak a gyerekeink, és most is, amikor már unokáink vannak. Nagyon fontosak számunkra ezek az együttlétek. A szülővé vált gyerekeinknél ugyanazt láttam, ami nálunk is jellemző volt a családban: esténként imádságok, csendes beszélgetés a kicsikkal az ágyban, me-

dunkban, de mivel nyitott könyv volt az életem, és a gyerekeink minden zenei programunkra elkísértek, így ismerték a gondolataimat. Amit átadtam másoknak a dalaimban, az mind ott volt az ószívükben is. Amikor már felnőttek, sok minden visszacsenggett a szavaikban abból, amit tőlem hallottak. Mindig nyíltan beszéltem a hitemről, az életemről, és úgy látom, ők is ezt követik.

- A biztonságot adó, csendes jelenlétében kívül milyen tulajdonságát emelné ki még Szent Józsefniek?

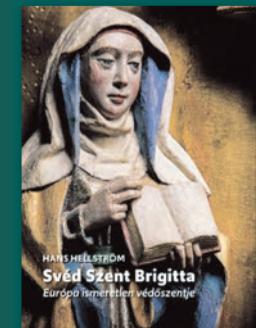
- Mária-tisztelete közismert, oratóriumot is írt a Szűzanyához. Hogyan viszonyul Jézus nevelőapjához, Szent Józsefhez?

– Mint említettem, az angyalföldi kármelita templom mellett laktunk, a Szűzanya-tisztelet nagyon erős volt édesanyámban és a nagymamámban, s bennem is kialakult. Mivel apa nélkül nőttünk fel, édesanyám sokszor imádkozott Szent Józsefhez, hogy ő legyen a közbenjárónk, minket pedig arra biztatott, hogy for-dulunk hozzá segítségért. Az igazság az, hogy nem ivódott bele mélyen a szívembe, de tudat alatt mégiscsak bennem volt, hogy mellettünk van, figyel ránk. Szent Józsefről ke-veset ír az evangélium. Nem sokat beszélt, de jelen volt, és amikor kellett, minden meg-tett Máriaért és Jézusért. Nem okoskodott, nem szolt bele mindenbe, hanem cselekedett. Én sajnos meg sem közelítem őt, de azért mondhatom, kicsit nálunk is hasonló volt a hely-zet: dolgoztam, és sokat törődtem a gyerekeimmel, de a sze-mélyes beszélgetésekben min-dig a feleségem járt elől. Ő volt a Mária-szerepben, ha kellett, szóvá tette a dolgokat,

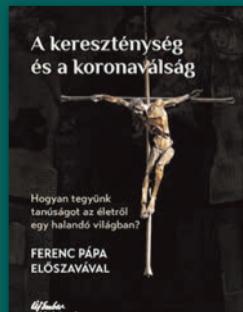
keim mellé, kérve az Úristen áldását, segítségét. A család egy életen át tartó szolgálatot jelent, most már nemcsak apa-ként és anyaként, hanem nagyszülöként is látjuk. A gyerekeink felnőttek, és ben-nük meg az unokáinkban folytatódik minden. Az éle-tükből ők hiányoznak most a legjobban, hiszen a járvány-helyzet miatt hónapok óta nem lehetünk együtt. Így imádkozom: „Uram, te arra hívtál meg bennünket, hogy családban éljük az életet gyer-mekeinkkel, unokáinkkal. Kér-jük, add meg a lehetőséget annak, hogy újra együtt lehes-sünk, és építhessünk az orszá-godat, amíg erőt adsz hozzá, amíg lehetőségünk van erre. Uram, add meg nekünk ezt a kegyelmet.” A család az én szolgálatom, és ez így lesz mindig, egész életemben. minden gyerekem, unokám az Úristen ajándéka, kincse, és én felelős vagyok értük, amíg élek. Ebben szeretném követni Szent Józsefet a magam egy-szerű eszközeivel.

Bodnár Dániel
Fotó: Lambert Attila

AZ *Újember* KÖNYVESBOLT LÉLEKERŐSÍTŐ AJÁNLATA

**Hans Hellström
Svéd Szent Brigitta
1490 Ft**

A kereszténység és a koronaválság

Fabio Rosini
**Istennek semm
sem lehetetlen**
2000 Ft.

Webáruházunkban
továbbra is
leadhatja
a rendelését:
bolt.ujember.hu